

UOB ART AROUND

the art &
life journal

ISSUE 06 | JANUARY 2020

ก่อนจะเข้าสู่ทศวรรษใหม่ในปี 2020 อยากชวนมาย้อนสำรวจภูมิทัศน์ที่ผ่านตาเราในทศวรรษ 2010s ว่ามีอะไรเป็นที่จดจำหรือสะท้อนให้เห็นถึงเปลี่ยนแปลงในโลกศิลปะบ้าง

Rabbit ผลงานของ Jeff Koons ที่ดูเผินๆ ก็ไม่ต่างจากตุ๊กตาของเล่น หากถูกประมูลไปด้วยราคา 91.1 ล้านเหรียญสหรัฐ, การประมูลผลงานกราฟฟิตีบนพื้นผ้าใบของ Banksy ที่ซึ่งเมื่อผลการประมูลถูกตัดสิน ภาพดังกล่าวก็ถูกทำลายลงทันทีจากเครื่องทำลายเอกสารที่ซ่อนอยู่ในกรอบรูปอย่างเนียน, ประติมากรรมซูเปอร์แมนถูกสภาวะโลกร้อนหลอมละลายไม่ต่างจากน้ำแข็งขั้วโลกใน No One Can Save Us – No.9 โดย Steve Lawler หรือกระแสความนิยมผลงานอินเตอร์แอ็กทีฟอาร์ตจากโตเกียวของ teamLab ที่ซึ่งพราเลี่ยนพื้นที่ทางศิลปะสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือสวนสนุกแห่งอนาคต ฯลฯ

และแน่นอน เราต่างเห็นศิลปินร่วมสมัยหลากหลายรุ่นต่างสะท้อนประเด็นทางสังคมอย่างผู้อพยพ ความเหลื่อมล้ำทางเพศ สิทธิมนุษยชน ไปจนถึง Digital disruption อย่างมีนัยสำคัญ

ขณะที่ในบ้านเรา การเกิดขึ้นของเทศกาลศิลปะระดับโลกอย่าง Bangkok Art Biennale 2018 และ Thailand Biennale 2018 ก็คล้ายเป็นการเปิดประตูโลกศิลปะร่วมสมัยสู่สังคมไทยได้อย่างน่าจดจำ และล่าสุดกับงานแถลงข่าว Bangkok Art Biennale 2020 ที่จะจัดขึ้นในเดือนตุลาคม 2020 ไปจนถึงต้นปี 2021 ก็ถือเป็นอีกหนึ่งข่าวดีในแวดวงศิลปะที่เทศกาลระดับโลกได้รับการสานต่อ

นอกจากนี้ ปี 2020 ยังถือเป็นการขึ้นทศวรรษใหม่ของการจัดงานประกวดจิตรกรรมยูโอบี (UOB Painting of the Year) ภายหลังที่เราเพิ่งฉลองครบ 10 ปี ไปในปี 2019 ซึ่งเรามีความภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่มีส่วนในการสนับสนุนศิลปินอาชีพ และศิลปินหน้าใหม่หรือสมัครเล่น ทั้งยังเป็นเวทีเดียวของประเทศที่เปิดโอกาสให้ศิลปินไทยต่อยอดสู่การประกวดระดับโลกอย่าง

ในวาระของการขึ้นทศวรรษใหม่ตามปฏิทินสากลอยากให้มาร่วมจับตากันว่า เราจะพบเจอผลงานที่สร้างความท้าทาย หรือกระแสทางศิลปะใดๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อไปในทศวรรษนี้ และสิ่งเหล่านั้นจะนำไปสู่อะไรต่อไปหรือไม่ และอย่างไร

สวัสดีปีใหม่

COVER

มิตร ใจอินทร์

ชื่อผลงาน: Beautiful Futures (2018)

เทคนิค: สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด: 200 x 150 เซนติเมตร

04 Art.list

ความสำคัญของงานศิลปะไม่ใช่อยู่ที่แค่เพียงสารที่จะสื่อ

แต่ยังอยู่วิธีการสื่อสาร

ศิลปินจึงมีวิธีการสร้างงานที่น่าหลงใหลในแบบของตนเอง

06 Talk to Brush

การถ่ายทอดแบบสังคมและโลกศิลปะของ มิตร ใจอินทร์

12 POY Story

ครบรอบหนึ่งทศวรรษการประกวดจิตรกรรมยูโอบี

เวทีเดียวที่สนับสนุนศิลปินไทยให้ต่อยอดไปสู่เวทีระดับโลกอาเซียน

14 Pop.Art

ศาสตร์แห่งการบำบัดจากกระบวนการทางศิลปะ

ของ ปรัชญพร วรรณิก

17 Class(ic)

การส่งต่อแรงบันดาลใจและอิทธิพลของศิลปินยุค โดยโอ๊ะอุโซ

18 Soon

การเติบโตและรู้จักตัวเองในฐานะนักเรียนศิลปะ

20 Trend

กระแสการสร้างงานศิลปะจากวิธีการ Project Mapping

22 Tour

Artist+Run Gallery

พื้นที่แห่งการเรียนรู้และก้าวข้ามข้อจำกัดของการแสดงศิลปะ

24 Goods Art

ผลงานสร้างสรรค์สุดอลังการ ที่เกิดขึ้นจากวัสดุเล็กๆ

ผ่านกระบวนการออกแบบอย่างพิถีพิถัน

26 Art Date

เสวนาศิลปะก่อนสังคม กับนิทรรศการเหล่านี้

UOB ART AROUND

ผู้จัดทำ: ฝ่ายบริหารสื่อสารและภาพลักษณ์องค์กร
ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)

ติดต่อ: ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่
เลขที่ 191 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ 10120
โทร. 0 2343 4964, 0 2343 4977
poy@uob.co.th | www.uob.co.th/poy

Artist:

ชัยชนะ ลือตระกูล
Chaichana Luetrakun

Title:

Wastescape

Medium:

สีอะคริลิกบนผ้าใบ
Acrylic on canvas

Size:

180 x 180 เซนติเมตร

Description:

ภาพทำนายถึงวันที่สิ่งประดิษฐ์ที่ถูกส่งออกไปปฏิบัติการนอกโลก
จำนวนมหาศาลถูกปลดระวางกลายเป็นขยะสะสม
ปกคลุมนานฟ้าจนทึบแน่น ตัดขาดโลกกับสิ่งอื่นในจักรวาล
เช่นเดียวกับที่มนุษย์ได้ใช้ทรัพยากรบนโลกแล้วปล่อยทิ้งเป็นขยะ
อย่างที่เคยทำมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ความคิดเห็นของคณะกรรมการ:

แนวคิดมีประเด็นในเรื่องความเป็นสากลที่กำลังเกิดขึ้นจริงในอนาคต
นั่นคือขยะจากซากโลหะ ขยะอวกาศซึ่งเป็นผลพวงจากเทคโนโลยี
ที่มนุษย์สร้างขึ้นและยากต่อการกำจัด ผลงานเป็นแบบ Realistic
ทำให้ผู้ชมงานเข้าใจได้ไม่ยาก โดยศิลปินต้องการให้ทุกคนต้อง
ย้อนนึกถึงปัญหาทางมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมในแง่มุมต่างๆ
เทคนิคการวาดทึบซ้อน และรายละเอียดต่างๆ
เช่นการวางงานชิ้นเล็กใหญ่ แม้แต่การใช้สีก็ทำได้น่าสนใจ

6 Faces of Artists that We Need You to Know

6 ศิลปินน่าสนใจ
ที่เราชวนให้
คุณจับตามอง

01

Harmonia Rosales

ศิลปินสาวจากชิคาโก ผู้เติบโตมาจากความรักและการอุ้มชูจากครอบครัว ที่เป็นแรงสนับสนุนหลักให้เธอสนใจในด้าน Visual arts เติบโตมาพร้อมกับภาพเขียนในยุค Italian Renaissance ผลงานส่วนใหญ่ของเธอจึงมีกลิ่นอายความคลาสสิกอย่างเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะผลงานที่สร้างเสียงฮือฮาให้กับโลกโซเชียลมีเดียอย่างมาก นั่นคือภาพ The Creation of Adam ของ Michelangelo ที่คุ้นเคย หากอธิบายให้ง่ายกว่านั้นคือภาพชายสองคนที่พยายามเอื้อมเอานิ้วมือแตะกัน โดยเธอเปลี่ยนคาแรคเตอร์ของทุกคนในภาพให้เป็นผู้หญิงผิวดำ จนเกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในแง่บวกและลบอย่างกว้างขวาง ซึ่งเธอเองมีผลงานในลักษณะนี้อีกมากเพื่อขบถต่อวัฒนธรรมชายผิวขาวเป็นใหญ่ในวงการศิลปะ

harmoniarosales.com

02

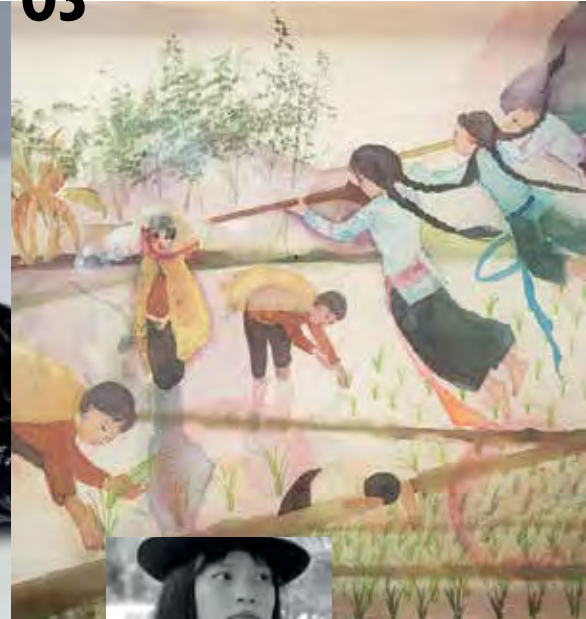

Nick Farhi

ถ้าคุณชอบสีลันที่สดใส คุณคงชอบงานของศิลปินร่วมสมัยชาวอเมริกัน เจ้าของผลงานภาพวาดสีน้ำมันลันสไตล์คนนี้ โดยเขาพยายามดึงเอาเสน่ห์ของสีน้ำมันออกมาให้มากที่สุด โดยใช้เทคนิคที่ไม่หวือหวา นั่นคือการปล่อยให้มันเป็นไปตามธรรมชาติเพื่อผลลัพธ์ที่เป็นไปตามธรรมชาติด้วยเช่นกัน ซึ่งออกมามีเสน่ห์อย่างที่เขาคงต้องการจริงๆ ส่วนมากชิ้นงานของเขาจะเป็นภาพของสิ่งที่มีอยู่จริงในชีวิตประจำวันที่ถูกนำมาถ่ายทอดผ่านมุมมองของเขาว่าสิ่งนั้นมีรูป รส กลิ่น เสียง อย่างไร ผ่านสายตาและมุมมองของเขาที่มีต่อสิ่งนั้นและโลกใบนี้ สุดท้ายแล้วเสน่ห์ของสิ่งเหล่านี้คงหลีกเลี่ยงไม่พ้นความเรียบง่ายของมันนั่นเอง

nickfarhistudio.com

03

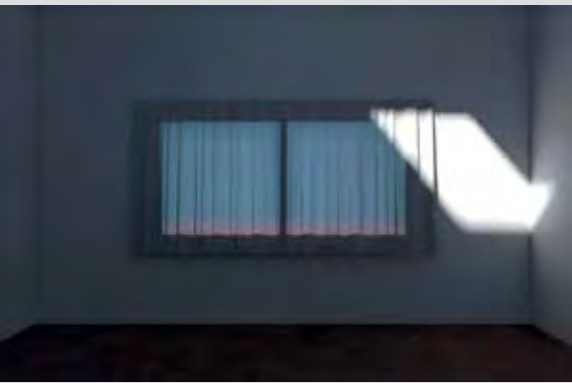
Thao Nguyen Phan

ศิลปินสาวชาวเวียดนามจากรั้วมหาวิทยาลัย LASALLE College of the Arts ที่มีผลงานสะท้อนบริบทสังคมในเวียดนาม แทรกซึมไปถึงบริบทเล็กๆ ในสังคม ไม่ใช่แค่ในเมืองใหญ่ แต่ยังพูดถึงชนบทอันห่างไกลด้วย ไม่ใช่แค่ภาพวาดเท่านั้น แต่ยังมีส่วน Installations อื่นๆ ที่แสดงออกด้วยความรู้สึกแตกต่างกัน ผลงานของเธอเป็นที่จับตามองอย่างมากในวงการศิลปะระดับโลก เหมือนเป็นเสียงสะท้อนเล็กๆ ที่ส่งผลกระทบออกไปในวงกว้าง เธอเพิ่งมีนิทรรศการของตัวเองไปเมื่อปี 2017 แต่ก่อนหน้านี้ผลงานของเธอก็ได้รับเชิญเข้าร่วมจัดแสดงในนิทรรศการต่างๆ พร้อมรางวัลจากหลากหลายเวทีมาอย่างมากมาย

thaonguyenphan.com

สร้างสรรค์ที่ถูกรังสรรค์ผ่านความคิด ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานศิลปะ: ตกตะกอนจากเรื่องราวหลากหลายในชีวิตของศิลปิน เป็นเหมือนการสื่อสารเรื่องราวออกมาในรูปแบบของตน ปลุกปั้นภาพในหัวออกมาให้เป็นผลงานที่จับต้องได้ ความสำคัญจึงไม่ได้อยู่ที่แค่เพียงสารที่จะสื่อออกไป แต่ยังคงอยู่ที่วิธีการสื่อสารอีกด้วย ศิลปินทุกคนต่างมีมิติของการสื่อสารที่แตกต่างหลากหลาย และนำพลังไหลในแบบของตนเอง

04

ศรภัทร ปัทราคร

จากสถาปนิกสู่ศิลปินมากความสามารถด้านการออกแบบ มาพร้อมกับความสนใจหลากหลายที่ผสมผสานกันอย่างลงตัว ทั้งงานศิลปะและสถาปัตยกรรมจากการเรียนคณะสถาปัตยกรรมในช่วงมหาวิทยาลัย เราจึงมักจะได้เห็นผลงานของเขาที่เป็นงานประเภท Installations เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมอยู่เสมอ สำหรับ 'Parallel Windows' เป็น Mixed media installation อีกงานที่น่าสนใจสำหรับใครที่ชื่นชอบในเรื่องของ Space and time โดยภาพฉายเสมือนจริงจาก Pavilion ในสองที่ทั้งกรุงเทพฯ และเนเธอร์แลนด์ ให้อีกฝั่งได้รับการมีอยู่ของอีกฟากฝั่ง สัมผัสประสบการณ์ของการมีอยู่ร่วมกันของฝั่งที่ต่างกันตลอดเวลา และสถานที่ แต่ทั้งคู่เป็นสิ่งที่ดำรงอยู่จริงบนโลกใบนี้ ร่วมค้นความหมายและการดำรงอยู่ของ Space and time กับผลงานชิ้นนี้ของเขา

cargocollective.com/sorn_patharakorn

05

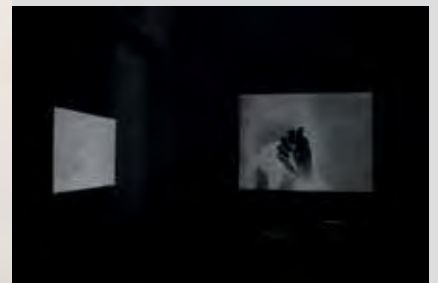

ญาณากร สินวัชรารณ

จากนักเรียนโคว้านักกีฬาที่ต้องมาใช้ชีวิตในกรุงเทพฯ สู่วัฒนธรรมผลงานที่หยิบเอาวิถีชีวิต สิ่งแวดล้อมรอบข้าง บรรยากาศที่เก็บเกี่ยวและความทรงจำทั้งหมดทั้งมวลในเมืองหลวงแห่งนี้ เนื่องจากเขาใช้ชีวิตอยู่กับผู้คนทั่วไป ผู้คนที่หาเช้ากินค่ำ ผู้คนจากต่างที่ต่างถิ่นที่ย้ายมาทำงานหาเงิน ท่ามกลางความหลากหลายของชนชั้นในเมืองหลวง จนเป็นภาพคุ้นเคยที่เขาซึมซับเข้าไปทุกวัน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนสำคัญของแรงบันดาลใจด้านศิลปะ ผลงานที่ออกมาจึงสะท้อนเรื่องราวของเมืองไว้ภายในอย่างแยบยล เน้นหนักไปที่ชีวิตประจำวันของคนทำงานในกรุงเทพฯ ผ่านวัสดุที่เรียบง่าย ตอนนี้เขามีนิทรรศการเดี่ยวภายใต้โครงการ BrandNew Art Project ปี 2019 อีกด้วย

fb.com/yanakorn.sinvattharaporn.5

06

จัน เพ็ญจันทร ลาซุส

การสื่อสาร ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ สารที่ต้องการสื่อ ผู้รับสาร และผู้ส่งสาร ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม หากเราต้องเป็นผู้ส่งสารในชีวิตทั่วไปของคนเรา การพูด เพื่อบอกในสิ่งที่ต้องการคงเป็นตัวเลือกรายแรกในการสื่อสารกับใคร แต่ถ้าโลกนี้ภาษาหายไปล่ะ เราจะสื่อสารกันด้วยอะไรได้บ้าง? คำถามในหัวของ จัน เพ็ญจันทร ลาซุส ที่เป็นแรงบันดาลใจในงาน Eye Your Ear วิดีโออาร์ตถ่ายทอดเรื่องราวของการสื่อสารผ่านภาษามือ อัจฉริยะภาษาที่ไม่พึ่งพาการพูด อาศัยสัญชาตญาณการบอกเล่าของมนุษย์ เล่าเรื่องผ่านร่างกาย เพื่อให้เห็นถึงพลังของการสื่อสารไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบไหน และเราสามารถใช้ผัสสะรับรู้ได้อีกบ้าง

jeannepenjanlassus.com

เรื่อง: ภาณุ บุญพัฒน์ภาพ
ภาพ: ชัยวัฒน์ ทาสุนทร

ถ้าเอ่ยชื่อของ มิตร ใจอินทร์ มิตรรักแฟนศิลปะ
หลายคนน่าจะรู้จักเขาเป็นอย่างดี ในฐานะ
ศิลปินร่วมสมัยชาวไทยผู้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก
ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศไทยและระดับสากล

The Challenger

ศิลปินและนักเคลื่อนไหวผู้ท้าทาย
ขนบสังคมและโลกศิลปะ: มิตร ใจอินทร์

ศิลปินชาวเชียงใหม่โดยกำเนิดผู้นี้ ทำงานศิลปะที่อยู่นพรมแดน ก้ำกึ่งระหว่างงานศิลปะหลากหลายแขนง ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรม ประติมากรรม ศิลปะจัดวาง ศิลปะสถานการณ์ ฯลฯ เขาใช้ผลงานศิลปะ เป็นหนทางในการสื่อสารทัศนคติส่วนตัวเกี่ยวกับศิลปะและชีวิต เช่นเดียวกับประเด็นทางสังคมและการเมือง

นอกจากจะทำงานศิลปะในหลากหลายแขนง ตระเวนแสดงงาน ในหลายประเทศมาอย่างยาวนาน มิตร ใจอินทร์ ยังเป็นหนึ่งใน ศิลปินรุ่นบุกเบิก ผู้มีบทบาทอย่างสูงต่อการพัฒนาในการขับเคลื่อน วงการศิลปะร่วมสมัยในเชียงใหม่ เขาเป็นหนึ่งในผู้ริเริ่มโครงการศิลปะ เชียงใหม่จัดวางสังคม (Chiang Mai Social Installation) ร่วมกับ อุทิศ อติมานะ, มณฑิรา บุญมา และ อารยา ราษฎร์จำเริญสุข รวมถึงเป็นศิลปินคนแรกๆ ในโครงการที่นา ของ ฤกษ์ฤทธิ ติระวนิช นอกจากนี้เป็นศิลปินไทยผู้มีบทบาททางการเมืองอย่างเข้มข้นแล้ว เขายังเป็น ผู้ก่อตั้งพื้นที่ทางศิลปะไม่หวังผลกำไร ที่เปิดพื้นที่ให้คนทำงาน ศิลปะรุ่นใหม่ ได้มีโอกาสแสดงผลงานอย่าง CarTel Artspace อีกด้วย ทั้งนี้ เขามีนิทรรศการทั้งเดี่ยวและกลุ่ม ในหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์ ชั้นนำในหลายประเทศหลายเมืองทั่วโลก ทั้งในเวียนนา ออสเตรีย ซิดนีย์ ออสเตรเลีย อังกฤษ ญี่ปุ่น ไต้หวัน สิงคโปร์ กัมพูชา รวมถึงที่ไทย อย่างกรุงเทพฯ และเชียงใหม่

ในหลายทศวรรษที่ผ่านมา มิตร ใจอินทร์ สร้างผลงานศิลปะที่ มุ่งเน้นในการสำรวจกระบวนการและกายภาพของงานจิตรกรรม เขาตั้ง คำถามกับปัญหาและข้อจำกัดของสื่อแขนงนี้ ด้วยผลงานหลากหลาย ที่ท้าทายขอบเขตและขอบของงานจิตรกรรม ทั้งในเชิงกายภาพ ด้วยเทคนิคการใช้สี และการสร้างพื้นผิวของงานจิตรกรรม อันเปี่ยม เอกลักษณะยากจะหาใครเสมอเหมือน รวมถึงวิธีการจัดแสดงอัน แปลกแหวกชนบ ไม่ว่าจะเป็นการแขวนภาพวาดในแนวตั้ง ให้มองเห็น ภาพวาดที่ถูกวาดทั้งด้านหน้าและด้านหลังของผืนผ้าใบ หรือการ ม้วนภาพวาดวางบนพื้นในแนวตั้ง กลายเป็นงานประติมากรรมมิติใหม่

นอกจากจะมีสีสันสวยงามตื่นตา ผลงานศิลปะของเขายังเปิดพื้นที่ กระตุ้น และย้ำย้ำให้ผู้ชมได้ตีความ ตั้งคำถาม และสนุกไปกับผลงาน ทั้งในแง่ของสุนทรีย์ โดยเน้นย้ำประเด็นทางสังคมการเมือง

ในคราวนี้ถือเป็นโชคดีที่เราได้มีโอกาสไปเยี่ยมเยือน จับเข้าคุย กับศิลปินผู้เปี่ยมด้วยความเป็นมิตรและโอบอ้อมอารีอย่างใกล้ชิด ในสตูดิโออันร่มรื่นโอโถง ณ จังหวัดเชียงใหม่ เรามาร่วมกันรับฟัง เรื่องราวความคิดและแรงบันดาลใจในการทำงานศิลปะของเขาไป พร้อมๆ กัน

คุณเริ่มชอบศิลปะตั้งแต่อะไร

ตอนเด็กๆ เราตื่นตื่นกับภาพวาด Reproduction ในนิตยสาร ซึ่งเป็นสิ่งที่หาดูได้ยากและขาดแคลนสำหรับเด็กชนบท แต่สิ่งที่เปลี่ยนชีวิตจริงๆ คือการเข้าไปดูจิตรกรรมฝาผนังแบบใหม่และภาพโปสเตอร์พระเวสสันดร ซึ่งกำลังนิยมในวัดบ้านนอกสมัยนั้น

เด็กยุค 60s หรือ Late Baby Boomer วัฒนธรรม สื่อรอบตัวทุกอย่างนี้เป็นชาวตำหนัด แสง และสีล้วนเป็นสิ่งที่ยึดติดในชีวิตประจำวัน การได้เห็นสี แสงในสื่อเพียงครั้งเดียว ก็เปลี่ยนชีวิตเราตามติดตัวและการทำงานมาจนทุกวันนี้

คนบ้านนอกเวลาพูดถึงกรุงเทพฯ ว่าเป็นเมืองแห่งแสง สี ตลอด 24 ชั่วโมง มันดึงดูดเรามาก จนทำให้ดิ้นรนแต่เด็กเพื่อไปอยู่กรุงเทพฯ หลังจากนั้นดิ้นรนอย่างหนักเพื่อเข้าไปเรียนศิลปะในมหาวิทยาลัยผ่านเพาะช่างจนเข้ามหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นช่องทางคนหัวเวลานั้น

พอเข้าไปเรียนแล้วเป็นยังไงบ้างครับ

มันไม่ใช่ตั้งแต่แรกเลย เราไม่สามารถจะอธิบายได้ว่า ที่เราเรียนศิลปะและทำซ้ำๆ เหมือนกันอยู่นั้น ทำมันไม่ใช่ เราอยากเปลี่ยนแปลง แต่ก็ยังไม่เข้าใจมันชัด เรารู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมค่านิยม วาทกรรม และความลึกลับในสังคมไทยต่างๆ แต่ก็ขัดขึ้นมันไม่ได้ ตอนนั้นเราก็เพิ่งมารู้ทีหลังว่าความจริงสิ่งเหล่านั้นมันเป็นบาดแผล เป็นความบกพร่องของ Modernity ที่ครอบงำสังคมไทยอยู่ เราอึดอัดและไม่พอใจ ต้องการเติมเต็มมัน งานที่เราทำมาตลอดจนถึงทุกวันนี้ ก็เป็นการตั้งคำถามกับ Modernity โดยตรง

พอเข้าไปเรียนแล้วรู้สึกไม่ไร แล้วเกิดอะไรขึ้น

เราก็เรียนไม่จบนะสิ ดัดลินใจสองสามวัน ไปตายเอาดาบหน้า ที่ยุโรป ะเหวร้อนเขียนรูปชายตามท้องถนนได้ลึกลับ แต่ก็ต้องจำใจกลับไปเรียนใหม่ในอะคาเดมีศิลปะ เพื่อความอยู่รอด ขณะเดียวกันก็หาเงินจากการเป็นผู้ช่วย ฟรานซ์ เวสต์ (Franz West) ไปด้วย

พอปี 1992 เราก็กลับมาประเทศไทย เราก็กลับมาพร้อมกับ อูทิศ อติมานะ ตอนนั้นผมผอมเหี่ยว กับอารยา ก็มาสอนที่คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นาวัน ลาวัลย์ชัยกุล โฆสิต จันทฤทธิ์ รัชชชัย พันธุ์สวัสดิ์ ทศนัย เศรษฐเสรี ยังเป็นนักศึกษาอยู่ เราด้วยกันทำเชียงใหม่จัดวางสังคม ใช้สะพาน สุสาน วัด และท้องถนนเป็นพื้นที่ทำงานศิลปะ เพราะมันง่ายในการขอใช้พื้นที่ ไม่มีระเบียบการ ไม่ต้องไปขออนุญาตใครเยอะเยะ

ถึงเราจะทำโครงการศิลปะสาธารณะต่างๆ แต่เราไม่ยอมทิ้งงานจิตรกรรม เพราะเห็นว่ามันเป็นไวยากรณ์หรือหลักภาษาของวัฒนธรรมทางสายตา Visual Culture ที่คนรับรู้และเข้าใจง่าย เห็นแล้วเข้าใจเลย สีที่เราใช้ก็เป็นพื้นที่ที่ทำได้ตามท้องตลาดทั่วไป แต่ก็ยังยืนพื้นอยู่บนการทำงานเพนต์ติ้งแบบคลาสสิกนะ อย่างการใช้น้ำมัน ลินสีดและแบ่งรูปแบบโบราณเป็นตัวเชื่อม น้ำมันลินสีดนี้มหัศจรรย์มาก เพราะมันเป็นตัวผสมสีมาตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ มันอยู่กับเพนต์ติ้งมาตลอด

งานของคุณถือว่าเป็นงานแบบ Abstract (แอบสตรัค) ไหม

ถ้าดูงานของเราตอนนี้ ก็ไม่ใช่งาน Abstract นะ เพราะอย่างที่ยกตัวอย่าง ถ้าคุณทันโทรทัศน์ยุคก่อน มันจะเหมือนแถบสี (Test pattern) ที่เห็นในโทรทัศน์ตอนกำลังปิดสถานี ที่เป็นสีรุ้งหมดเลยนะ แล้วแถบสีมักจะถูกเปิดขึ้นมาในโทรทัศน์ก่อนคณะรัฐประหารจะทำการรัฐประหารทุกครั้ง มันเป็นการเมืองทั้งนั้นแหละ ศิลปะมันคือการเมืองชนิดหนึ่ง เป็นเรื่องสังคมล้วนๆ เลย ก่อนหน้าไมเคิลมันอาจจะมีการคิดศิลปะที่รับใช้ชนชั้นสูง ชุนนาง ศาสนา แต่ไมเคิลอาร์ตหรือศิลปะสมัยใหม่ มิติของมันคือการเปิดทางเลือกทางสังคมชนิดหนึ่ง เป็นการเปิดพื้นที่ทางความคิดล้วนๆ

ช่วยเล่างานในนิทรรศการ WETT ที่คุณทำที่ Gallery VER

งานชุดนั้นเราทดลองกับพื้นที่ความเป็นห้องหับและช่องชั้น ภายในของหอศิลป์ ปกติแล้วการดูงานศิลปะมักจะต้องใช้พื้นที่ที่โล่ง เพื่อเปิดโอกาสให้คนดูได้ถอยหลังดูงาน แต่ในงานชุดนั้น คุณทำไม่ได้ มันเหมือนคุณถูกดูกลืน กระโดดเข้าไปถูกขังอยู่ข้างในงานจิตรกรรม คุณมองได้แต่รายละเอียด คุณไม่สามารถมองภาพรวมได้ เราต้องการให้รับรู้ถึงความอึดอัด ถูกกดด้วยความเยอะของสีล้วน ขององค์ประกอบ คุณจะถูกบังคับให้ต้องดูใกล้ๆ ด้วยข้อจำกัดของทางเดินแคบๆ แล้วคุณก็จะถูกลวงด้วยลูกเล่นของพื้นผิวและสีล้วนทั้งหมด ประเด็นที่เราต้องการนำเสนอก็คือสภาพสังคมที่เราต้องเซ็นเซอร์ตัวเองจนเหมือนกลายเป็นใบ้ เราตกอยู่ในสภาพที่พูดอะไรไม่ได้ ขยับอะไรไม่ได้ มันเหมือนเรากำลังถูกละกดจิตหมู่ให้คุณต้องปิดปาก เหมือนเผด็จการที่อยากให้สังคมเป็นสีเดียวกันทั้งหมด เกลียดความแตกต่างทางความคิด

เทคนิคในการทำงานชุดนั้นเป็นการทำงานจิตรกรรมเชิงทดลอง ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบห้าอย่าง คือสีน้ำมันวาดรูป สีอุตสาหกรรม น้ำมันสน สีอะคริลิก และน้ำ โดยเราทำโต๊ะกลางเป็นหลุม ฟูฟัวใบ ที่เตรียมพื้นเอาไว้ เทน้ำซังซังใน โยนสีเหล่านี้ลงไป ซึ่งโดยธรรมชาติทางเคมี น้ำกับน้ำมันมันไม่เข้ากัน สีน้ำมันกับสีอุตสาหกรรมก็ไม่เข้ากัน สีอะคริลิกซึ่งมันเข้ากับสีน้ำมันบางอย่าง จุดประสงค์ของการใช้เทคนิคนี้ก็คือ เราต้องการให้สีมันลอยตัวไหลไปเรื่อยๆ อย่างอิสระ บางทีมันก็จับตัวเป็นก้อน บางทีมันก็หลุดร่อน พอน้ำระเหยหมด สีก็จะจมลงมาติดกับผ้าใบเป็นลวดลายพรางอย่างที่เห็น ซึ่งต่อมานำเทคนิคนี้มาใช้ในงานชุดที่แสดง Sydney Biennale 2018 และ TKG+ 2019 จนเขากล่าวว่าเป็นเอกลักษณ์

เราใช้เทคนิคที่ควบคุมไม่ได้แบบนั้น เพื่อเป็นการบิดเบือนชนของงานเพนต์ตั้งในประวัติศาสตร์ศิลปะ เราพยายามไม่ให้งานอยู่ในกรอบของจิตรกรรม เราไม่เป็นจิตรกร เราไม่ยอมรับชนของการทำงานศิลปะ แต่เราก็ไม่ได้ต่อต้านนะ เพราะเราก็ใช้มันด้วย เอาจริงๆ เราทำงานชุดนั้นเพื่อเป็นฉากหลังให้คนมาถ่ายภาพเซลฟี่ ไปลงไอจีและเพชฌัญญูกัน ปกติเวลาเราดูภาพวาด เราจะดูภาพรวมทั้งหมด มองทะลุไปถึงชั้นของพื้นเพทางประวัติศาสตร์ ว่ามันโยงไปถึงงานศิลปะสกุลนั้นสกุลนี้ งานชุดนี้ไม่ต้องเลย คุณมาบีบ โฟกัสบีบ ถ่ายภาพสองนาทิจบ

การแสดงผลงานของคุณ ก็เหมือนไม่เหมือนงานเพนต์ตั้งตามปกติด้วย

เราแขวนมันในฐานะที่เป็นห้อง เป็นอุปกรณ์ในสถาปัตยกรรม หรือใครจะเรียกว่าเป็นสถาปัตยกรรมภายในก็ได้ เราต้องการให้งานของเราควบคุมสภาพการณ์ของคนดูในบางที่ ปกติเวลาดูงานเพนต์ตั้งก็ต้องดูอยู่ข้างหน้า ดูระดับสายตาใช่ไหม ต้องดูอยู่นิ่งๆ ห้ามจับ ห้ามอยู่ใกล้ๆ แต่เราทำให้เพนต์ตั้งให้กลายเป็นสิ่งแวดล้อมหนึ่ง คุณจะเข้าไปอยู่ข้างในมันก็ได้ เราก็แขวนให้งานมันโอบล้อมคุณในระยะประชิด

แล้วงานเพนต์ตั้งม้วนล่ะ มีกี่ม้วนบ้าง ทำไปถึงต้องม้วน

งาน Scroll ที่ต้องม้วนมันเกิดขึ้นเพราะความจำเป็น ที่ต้องการประหยัดเวลาเคลื่อนย้าย และในการจัดเก็บงาน

แต่ลึกๆ แล้วงานเพนต์ตั้งม้วนมันยังโยงกับวิถีชีวิตปฏิบัติของแถบเอเชียตะวันออกและเอเชียอาคเนย์ ที่มักจะทำงานจิตรกรรมแล้วม้วนเก็บเอาไว้ เพื่อนำมากางออกเพื่อประดับตามช่วงเทศกาล ส่วนของไทยเราก็จะเป็นการนำภาพพระพุทธรูป ภาพพระเวส ออกมาประดับงานบุญประจำปี ดังนั้นที่สุดแล้ว มันก็ไม่ใช่แค่ความสะดวก แต่เป็นเรื่องของจิตวิญญาณ ชีวิต เป็นการทำให้ศิลปะใกล้ไม่ใกล้มือใกล้ผู้คนให้ได้มากที่สุด

คุณกำหนดไหมว่านักสะสมงานศิลปะที่ซื้องานของคุณไปต้องไปติดตั้งงานตามแบบของคุณ

ไม่มีเลย แค่นั่นเอง รับซ่อมตลอดชีวิต แต่ถ้าตายไปแล้วก็ปล่อยให้ทำอะไรก็ได้ (หัวเราะ) บางทีคนที่ซื้องานไปก็จะมีบ้าน มีมรดกตลอดว่า คุณมิตร สีมันหลุดร่วงลงมา เราก็บอกว่าเราใส่สีเกินร้อยเปอร์เซ็นต์แล้ว จะหล่นสักสิบเปอร์เซ็นต์ก็คือส่วนหนึ่งของงาน เขาก็หัวเราะกัน เราใส่สีให้เยอะแล้วนะ เพื่อเอาไว้แล้วว่ามันจะต้องหลุดต้องร่วงออกมาอยู่แล้ว

ไม่ได้พูดเล่นใช่ไหม

พูดจริงๆ งานเพนต์ตั้งที่แสดงที่ Gallery VER เนี่ย พอเปิดงานเสร็จวันรุ่งขึ้นมันก็เปลี่ยนไปแล้ว ยิ่งพอจบงานนี้ไม่ต้องพูดถึงเลย มันเปลี่ยนรูปแบบร่างไปได้ตลอด

เวลาของคุณ ถ้าอ่านไปไม่ถึงแนวคิดทางสังคมการเมือง เราอาจไม่สามารถเข้าถึงสัจธรรมของมันได้

คือเพนต์ตั้งเนี้ย พังกันหลักทำขึ้นเพื่อสายตา การมองเห็นต้องมาก่อน ตัวสำนักหรือทัศนคติเบื้องหลังเนี้ย ทิศทางโลกทัศน์มันจะกำหนดค่าของมันเอง สีสันสดใส หวาน นุ่มนวล พาสเทล อาจดูเผินๆ สีเป็นสลิมตลาดล่างเต็มๆ มันก็เหมือนเอาพิษงูแก่พิษงูนะ ถ้าคุณบอกว่าโลกไม่สวย คุณต้องวาดรูปไม่สวย มันไม่ใช่เนะ ลบกับลบกลายเป็นบวก บวกกับบวกเป็นบวกเสมอ ทุกคนจะรู้ทิศทางของงานโดยไม่ต้องใช้คำพูด เวลาคนมาดูงานเรา แล้วจะให้อธิบายงานเราพูดไม่ได้ บางทีก็ไม่ควรพูดด้วยซ้ำ เพราะทุกคนมีความไม่รู้ อยู่เก้าสิบเก้าเปอร์เซ็นต์ เราจะเอาหนึ่งเปอร์เซ็นต์ที่เหลือไปอธิบายไม่ได้ รวมถึงปรากฏการณ์เชิงสังคมทั้งหมดด้วย ไม่ใช่แค่ศิลปะ

องค์ประกอบของผลงานที่คุณสร้าง แต่ละชิ้นเกิดขึ้นมาได้อย่างไร เป็นความเคยชินหรือเปล่า

ไม่ใช่ความเคยชิน แต่เป็นความจำเป็นอย่างมาก จากสิ่งที่มีอยู่ในตัวเรา สภาวะภายนอก ภายใน แล้วแต่เงื่อนไขต่างๆ บางงานเราทำทิ้งเอาไว้เป็นปี สองปี ม้วนทิ้ง แต่เรารู้สึกว่ามันจะจบยังไง แต่เรายังทำงานแบบดั้งเดิมเนะ เรายังไม่ทิ้งความเป็นเพนต์เตอร์ ไม่ว่าจะเป็นด้วยวัตถุ วิธีการ หรือความคิด ถึงเราจะใช้สื่อแบบประเพณีก็จริง แต่ความคิดเราไม่ยึดติดกับมัน เรายังต้องการสัมผัสกับวัตถุ สีและพื้นผิว กับปัญหาเชิงพื้นที่ เพราะเรารู้ว่าสิ่งที่เรารู้มันมีแต่ข้อจำกัดเชิงขนชั้นวรรณะ แน่นนอนเรารู้ชัดว่า เรายังมีชีวิต เราเดินร่น ไม่ใช่ความเคยชินตามสภาพการณ์ทั่วไป แต่การเดินร่นทุกขณะนี้แหละจะกลายเป็นความเคยชิน

ปัญหาของเราไม่ใช่การทำงานในสตูดิโอ การปฏิบัติ เชิงเทคนิค วัสดุ แต่เป็นเรื่องราวปัญหาของสังคม ปฏิบัติทางช่วงชิงพื้นที่ และตำแหน่งแห่งหนของผู้คนในโลกที่เป็นจริง ในวงการศิลปะเข้าถึงพื้นที่ที่แสดงงานก็คือโอกาสของการเข้าถึงผู้คนสาธารณะของศิลปิน ปัญหาคือการช่วงชิงพื้นที่ทางศิลปะ

ตอนเรากลับมาเมืองไทยยุค 90 เราได้กลิ่นของความถดถอยของโลกาภิวัตน์ โลกกำลังกลับมาสู่ความเป็นท้องถิ่น ตอนที่ทำเชียงใหม่ จัดวางสังคม (CMSI) เรารอกกับเพื่อนอุทิศ พิมพ์เทียนกับน้องนาวินว่า เรายังไม่ต้องไปแสดงงานเมืองนอกเลย ที่พูดแบบนี้เพราะตอนเราอยู่ที่เมืองคาสเซิล รอมมกราคมศิลปะ Documenta ปี 1987 อยู่สี่เดือน ตั้งแต่ก่อนเปิดงาน เราเข้าไปยึดพื้นที่ใน Documenta เพื่อขายงานส่วนตัวเลย

การอธิบายปรากฏการณ์สังคมการเมืองร่วมสมัยขณะนั้น ทั้งวิธีการนำเสนองาน ติดตั้งงาน ซึ่งจะเป็นการสร้างฉากและพื้นที่ใหม่ๆ ทดแทนสิ่งชำรุดที่เรียกว่าประเพณีไทย ก่อนเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ เราก็กลับมาตั้งกลุ่มทำงานรณรงค์ทางการเมือง เป็นงานฉากและงาน Performative เรียกว่า Magic set เอาบริษัทของเพื่อนที่ทำฉากมาช่วยสร้างงานที่ Visual Dhamma Gallery เป็นจุดเริ่มต้นที่งานส่วนใหญ่เราจะเน้นแค่การสร้างฉาก เพราะเห็นอิทธิพลของฉากกับการสถาปนาอำนาจในสังคมไทย แบบเดียวกับฉากของรามเกียรติ์ วัด วัง ซึ่งเป็นนาฏกรรมแฝงที่ครอบทับความคิดความเป็นอยู่ของคนไทยมาหลายศตวรรษ ขนชั้นนำใช้ฉากประกอบการอบรมบ่มเพาะให้สังคมยึดและสยบยอมกับอำนาจ ในขณะที่ชาวบ้านเองก็มีฉากโรงละคร โรงละคร โรงหมอลำ ที่ถูกวาดเป็นพระราชวัง เวลาจะเปลี่ยนฉากก็รูดม่านเปลี่ยนเอา งานเราโดยส่วนมากจะใช้รูปลักษณ์ของฉากนี้แหละ เราเรียกว่า Wall work มันเป็นกำแพง มันเป็นฉาก ผ้าม่านกัน เราทำให้เรียบง่ายที่สุด แต่ทำฉากออกมาทั้งพื้นที่ แบน นอก-ใน ไกล-ใกล้

ทำให้ดูภาพวาดได้สองด้าน

คล้ายกับฉากกั้นห้องของจีนหรือญี่ปุ่นโบราณ มันมักจะมีสองด้าน เพื่อแบ่งพื้นที่ภายนอกกับภายใน แยกความเป็น Private กับ Public คือเป็นทั้งประโยชน์ใช้สอยและเป็นเครื่องหมายเชิงสังคมไปด้วยกัน

พูดถึงราคาของงาน งานของคุณก็ถือว่ามีราคาสูงในตลาดศิลปะโลก เหมือนกัน:

(หัวเราะ) เราไม่ค่อยรู้เรื่องการขายเท่าไร แต่ที่รู้ดีก็คือ ไม่มีเงินติดบัญชีเลยตอนนี้ (หัวเราะ)

ตอนนี้คุณกำลังจะมีงานแสดงที่ไหนบ้าง

เดือนธันวาคมก็จะมีการที่ จิม ทอมป์สัน ฟาร์ม เป็นงานใหญ่ที่แสดงกลางแจ้ง เดือนมกราคมปี 2020 ก็จะไปแสดงที่สิงคโปร์ เดือนมีนาคมก็ไปแสดงที่ฮ่องกง การแสดงงานที่สำคัญก็จะมีตามระบบของแกลเลอรีจัดการ และสถาบันติดต่อมาในแต่ละปี •

นับเป็นเวลาสิบปีแล้วที่ทางธนาคารยูโอบีได้จัดการประกวดจิตรกรรมยูโอบีในประเทศไทยขึ้น เพื่อสนับสนุนและพัฒนาศิลปินไทย รวมทั้งต่อยอดโอกาสให้ศิลปินได้เติบโตในเวทีศิลปะระดับภูมิภาค

โดยในปีนี้มีคุณสมบัติที่น่าสนใจเกิดขึ้น เมื่อมีผลงานที่ส่งเข้าประกวดเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ 39 ถือว่าเป็นจำนวนสูงสุดที่ทางยูโอบี (ไทย) ได้จัดการประกวดจิตรกรรมขึ้น และที่สำคัญยังมีศิลปินคนแรกที่ได้รับรางวัลชนะเลิศถึงสองปีซ้อน นับว่าเป็นประวัติศาสตร์หน้าหนึ่งที่ธนาคารยูโอบี (ไทย) ภาคภูมิใจ และพร้อมที่จะเดินหน้านับสนุนเหล่าศิลปินคนต่อไปอย่างแน่นอน

UOB Painting of the Year Exhibition

หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครคือสถานที่ประกาศผลรางวัล และบริเวณโถงชั้น 1 ยังเป็นสถานที่ของการจัดแสดงผลงานนิทรรศการประกวดจิตรกรรมยูโอบี ครั้งที่ 10 รวมถึงนิทรรศการดิจิทัลซึ่งแสดงผลงานที่ได้รับคัดเลือกให้ร่วมแสดงรวม 42 ผลงาน ผู้สนใจสามารถรับชมนิทรรศการออนไลน์ โดยการสแกน QR CODE หรือที่เว็บไซต์ www.uob.co.th/poyartexhibition

An Interview with the Winner of the 2019

ARTIST : ชัยชนะ ลือตระกูล
TITLE : WASTESCAPE
MEDIUM : สีอะครีลิคบนผ้าใบ
SIZE (CM) : 180 X 180

ESTABLISHED ARTIST คือประเภทศิลปินอาชีพ สำหรับศิลปินที่มีประสบการณ์หรือมีผลงานเป็นแบบกลุ่ม (ยกเว้นการจัดแสดงผลงานเพื่อการศึกษา) หรือมีหอศิลป์ส่วนตัวเป็นตัวแทนเข้าประกวดหรือเคยได้รับรางวัลจากการประกวดงานศิลปะที่เป็นที่ยอมรับ

รางวัลชนะเลิศประเภทศิลปินอาชีพ

ชัยชนะ ลือตระกูล ศิลปินคนแรกที่ชนะเลิศการประกวดจิตรกรรมยูโอบี (ประเทศไทย) สองปีติดกัน โดยได้รับรางวัลชนะเลิศประเภทศิลปินใหม่หรือสมัครเล่น ประจำปี 2018 และประเภทศิลปินอาชีพ ประจำปี 2019 โดยส่งผลงานที่มีชื่อว่า Wastescape ซึ่งใช้เทคนิคการวาดทับซ้อน โดยสีอะครีลิคบนเฟรมผ้าใบได้อย่างวิจิตรที่แฝงแนวความคิดเห็นทางด้านสิ่งแวดล้อมไว้อย่างคาดไม่ถึงซึ่งเขาเล่าให้ฟังว่า “ปกติผมเป็นคนที่ชอบเขียนภาพแนวเศษซากอยู่แล้ว โดยผลงานที่ได้รับรางวัลในปีนี้เป็นภาพเศษซากจากอวกาศ อาทิ ยานอวกาศ ดาวเทียมที่เป็นขยะ ซึ่งไม่สามารถจัดการได้ ผมจินตนาการภาพจำลองอนาคตขึ้นมาว่า หากวันหนึ่งจัดการขยะไม่ได้ มันก็จะลอยคว้างอยู่อย่างนั้น เน้นงานจนทับถมและท้ายที่สุด ขยะเหล่านั้นก็เต็มทุกอณูของห้วงอวกาศ

“สำหรับผม นี่คือการท้าทาย เพราะผมคิดว่าหากวันนีระบบการจัดการขยะของทั้งโลกยังไม่สามารถจัดการขั้นสุดท้ายได้ดีพอ ประเทศมหาอำนาจล้วนสร้างสิ่งเหล่านี้ขึ้นมา

แต่วันหนึ่งก็กลายเป็นขยะ ที่ไม่สามารถจัดการต่อได้ และอาจจะลามไปจนถึงนอกโลก จนไม่สามารถแก้ไขอะไรได้อีกต่อไป”

เพราะแนวคิดที่ดี สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานที่โดดเด่น ทำให้เขารับรางวัลชนะเลิศ พร้อมเงินรางวัลจำนวน 750,000 บาท พร้อมเป็นตัวแทนประเทศไทยไปชิงรางวัลระดับอาเซียนที่ประเทศสิงคโปร์ และโอกาสที่จะได้รับคัดเลือกเป็นศิลปินในพำนัก ณ พิพิธภัณฑ์ศิลปะเอเชีย สิงคโปร์ แต่ก่อนที่จะเดินทาง เขาฝากถึงผู้ที่หลงใหลศิลปะไว้ว่า

“ผมรู้สึกว่าการประกวดจิตรกรรมยูโอบีคือที่สุดแล้วสำหรับผม ที่นี้ไม่เพียงแค่นับสนุนให้ศิลปินอาชีพและศิลปินใหม่หรือสมัครเล่นให้มีที่ปล่อยพลัง แต่ยังให้โอกาสที่จะได้เติบโตบนเส้นทางศิลปะระดับสากลอีกด้วย”

ARTIST: สมชาย สิดำอ่อน
TITLE: ภาพลักษณ์ของชีวิตจากใบหน้า หมายเลข 2
MEDIUM: สีผสมบนแผ่นไม้
SIZE (CM): 120 X 180

EMERGING ARTIST คือประเภทศิลปินใหม่หรือสมัครเล่น สำหรับศิลปินทุกท่านที่กำลังศึกษาด้านศิลปะ กำลังเริ่มต้นก้าวแรกสู่การเป็นศิลปินอาชีพหรือเพียงแคมีใจรักการวาดภาพ

รางวัลชนะเลิศประเภทศิลปินใหม่หรือสมัครเล่น

สมชาย สิดำอ่อน ศิลปินชาวสงขลาวัย 23 ปี ผู้มาพร้อมกับผลงานที่มีชื่อว่า ภาพลักษณ์ของชีวิตจากใบหน้า หมายเลข 2 ซึ่งใช้เทคนิคการตอกหนึ่งตะลุงแบบโบราณมาประยุกต์ให้เข้ากับการใช้สี เกิดเป็นจิตรกรรมทั้งดงาม ซึ่งเขาได้เล่าให้ฟังพร้อมใบหน้ายิ้มแย้มว่า

“ผลงานชิ้นนี้ ผมต้องการแสดงให้เห็นถึงเรื่องราวของเครือญาติที่ภาคใต้ พวกเขาดั้นร่นหาเลี้ยงชีพตามวิถีชนบท อย่างการกรีดยาง ซึ่งเราเห็นมาอย่างชินตา เรารู้สึกว่ารื้อรอยบนใบหน้าของผู้เฒ่าผู้แก่คือจุดเด่นที่ทำให้เห็นถึงความทุกข์ ความเหน็ดเหนื่อย และความลำบากของคนในครอบครัว

“แม้คุณปู่ผมจะทำหนึ่งตะลุงมาตลอด ถึงท่านจะเสียก่อนที่ผมจะเกิดและคุณพ่อก็ไม่ได้สืบทอด แต่ตัวผม

คลุกคลีอยู่ในชุมชน จึงอยากแสดงถึงอัตลักษณ์ของชาวใต้ เราจึงใช้ความเป็นหนึ่งตะลุงมาสร้างผลงาน โดยใช้หนึ่งวัวแท้ว ตัดเป็นโครงใบหน้า ใช้สีผสมอาหารที่ใช้เฉพาะกับที่ระบายลงบนหนึ่งตะลุง แล้วเย็บมือบริเวณจุดเชื่อมต่อ เพื่อให้เกิดเป็นริ้วรอยที่แสดงอารมณ์ได้อย่างชัดเจน และเมื่อทำเสร็จแล้ว ผมได้ให้ปู่ย่าตายาย ผู้เป็นแบบได้ดู พวกท่านชมดว่าดีแล้วบอกว่า ไม่เห็นเหมือนเลย” (หัวเราะ)

“หลังการประกาศรางวัล ผมรู้สึกตื่นเต้นมากๆ เมื่อรู้ว่าตัวเองจะได้ไปแสดงผลงานที่ประเทศสิงคโปร์ด้วย ถือเป็นครั้งแรกที่จะได้เดินทางไปต่างประเทศครับ”

Art Therapy

ศาสตร์แห่งการ บำบัดจิตใจของ นักสร้างอิสระภาพ และความหมายใหม่ๆ ให้ชีวิตด้วยศิลปะ

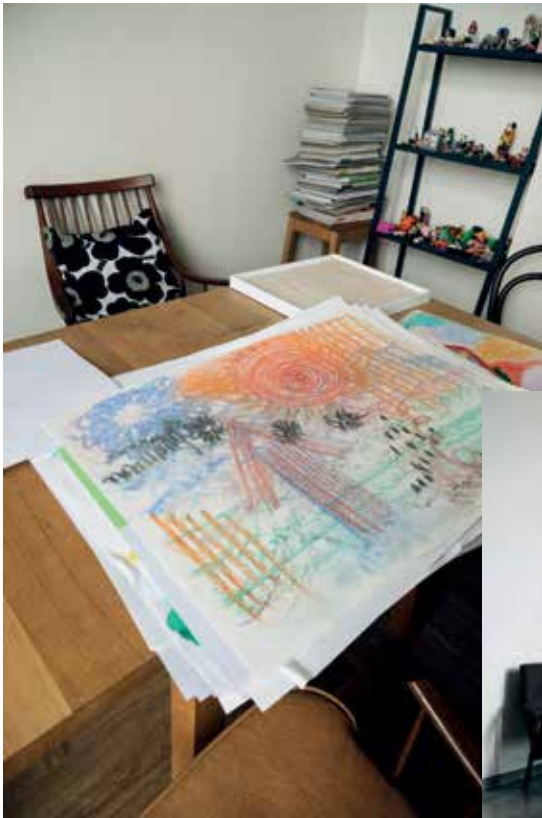
"ศิลปะ" นอกจากจะเป็นอาหารตาที่สร้างความรู้สึกเพลิดเพลินใจให้แก่ผู้ชม เป็นอาหารสมองกระตุ้นสติปัญญา ในบางครั้งยังเป็นเครื่องกล่อมกล่า หรือแม้แต่บำบัดอาการเจ็บป่วย อ่อนล้าทางจิตใจได้อีกด้วย

ปัจจุบัน คนในสังคมตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิตกันมากขึ้น 'โรคซึมเศร้า' ไม่ใช่แค่เทรนด์หรือถ้อยคำที่พูดกันง่ายๆ เหมือนแต่ก่อน หากแต่เป็นโรคร้ายไข้เจ็บที่ต้องการการบำบัดรักษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญอย่างจริงจัง ศิลปะเองก็เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการบำบัดรักษาสุขภาพจิตด้วยเช่นกัน ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการบำบัดนั้นมีชื่อเรียกว่า Art Therapy หรือ นักศิลปะบำบัดนั่นเอง

ด้วยศาสตร์ในการบำบัดแขนงนี้ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายในบ้านเรานัก หนึ่งในจำนวนนั้น มีนักศิลปะบำบัดรุ่นใหม่ผู้หนึ่งที่จบการศึกษาทางด้านนี้มาโดยตรงจากสถาบันด้านศิลปะบำบัดชั้นนำของโลก เธอมีชื่อว่า ปัท-ปริญพร วรนนท์

นอกจากปริญพรจะเป็นนักศิลปะบำบัดในโรงพยาบาลชั้นนำหลายแห่งแล้ว เธอยังเป็นอาจารย์พิเศษ ศิลปศึกษา ที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเปิดสตูดิโอส่วนตัวชื่อ Persona พื้นที่ในการบำบัดจิตใจ และปรับสมดุลภายในด้วยกระบวนการทางศิลปะสำหรับคนทุกเพศทุกวัยอีกด้วย

คุณป้าเริ่มชอบศิลปะมาตั้งแต่เมื่อไร

ตั้งแต่จำความได้เลยค่ะ ป้าเป็นลูกสาวคนเดียวของที่บ้าน โตขึ้นมา ป้าวาดรูปเยอะมาก วาดการ์ตูนในหนังสือของคุณพ่อ สมุดจดบัญชีของคุณแม่ วาดบนผนัง แล้วเราก็อ่านหนังสือศิลปะมาก เคยได้ไปเรียนศิลปะที่หนึ่ง เป็นบ้านไทย คุณครูไม่ได้สอนให้วาดภาพเหมือน แต่ให้เราวาดอะไรก็ได้ เสร็จแล้วก็มาคุยถึงภาพที่เราวาดด้วยกัน คุณครูให้เราแต่งนิทานผ่านรูปที่เราวาดเอง ป้าชอบมาก แล้วตอนเรียนเราก็อ่านการ์ตูนรูปตรงไหนก็ได้ เอากระดาษไปนั่งวาดในสนามหญ้า มองกลับมาที่บ้านไทย ป้ารู้สึกได้ว่า ตัวเราในตอนนั้นดีใจเลย เราารู้สึกว่าการได้เรียนที่นั่นทำให้เรามีแรงบันดาลใจในการทำสตูดิโอด้วย เพราะเรามีโอกาสได้เล่าเรื่องจากสิ่งที่เราสร้างสรรค์ขึ้นมาเอง คิดว่าเป็นโอกาสที่ดี ที่เราได้ไปสัมผัสประสบการณ์ที่ต่างออกไปในวัยเด็ก

พอตีป้าสอบติดที่คณะครุศาสตร์ ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ดีใจ เพราะอย่างน้อยเราก็คงได้เรียนเกี่ยวกับศิลปะที่เรารัก

การเรียนคณะครุศาสตร์มีผลให้คุณป้าหันมาทำงานในเส้นทางนี้ไหม

มีมากค่ะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสื่อสาร ในขณะที่เดียวกัน ป้าก็ได้ความรู้ทางจิตวิทยาเพิ่มขึ้นด้วย คณะครุศาสตร์จะมีการเรียนหลายอย่าง แต่ป้าจะมุ่งไปทางศิลปะภาพพิมพ์ เพราะว่ากระบวนการทำภาพพิมพ์ทำให้เราเซอร์ไพรส์ มันสนุกดีสำหรับเรา เราสามารถจะเอาสิ่งเหล่านี้มาปรับใช้ได้ จากกระบวนการที่เราเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นความอดทน หรือการทำงานบางอย่างที่คาดเดาไม่ได้ แต่กลับออกมาสวยงาม

ตอนกำลังจะจบมหาวิทยาลัย ป้าเริ่มตั้งคำถาม ว่าจบแล้วเราต้องการทำอะไร เราอยากทำอะไร จึงไปเรียนต่อปริญญาโทด้านแฟชั่นที่อังกฤษ แต่เรียนเทอมแรกก็เหนื่อยมาก เริ่มไม่มีความสุขกับการเรียน รู้สึกว่าฝืนเกินไป ไม่อยากตื่นไปเรียน พอมาคิดว่า เรียนปริญญาโทแล้วเราต้องมานั่งร้องไห้ มันคงไม่ใช่แล้ว ก็เลยคุยกับที่บ้านว่า เรามาฝึกทาง ขอลาออก ที่บ้านเขาก็บอกว่า ไหนๆ เราก็อุตส่าห์ไปอยู่ตรงนั้นแล้ว อย่าเพิ่งกลับมาเลย ลองหาเรียนอย่างอื่นดูไหม

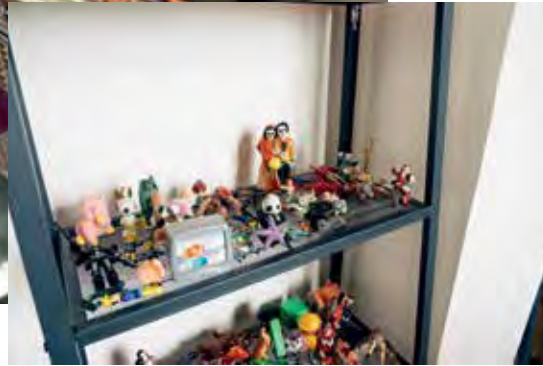
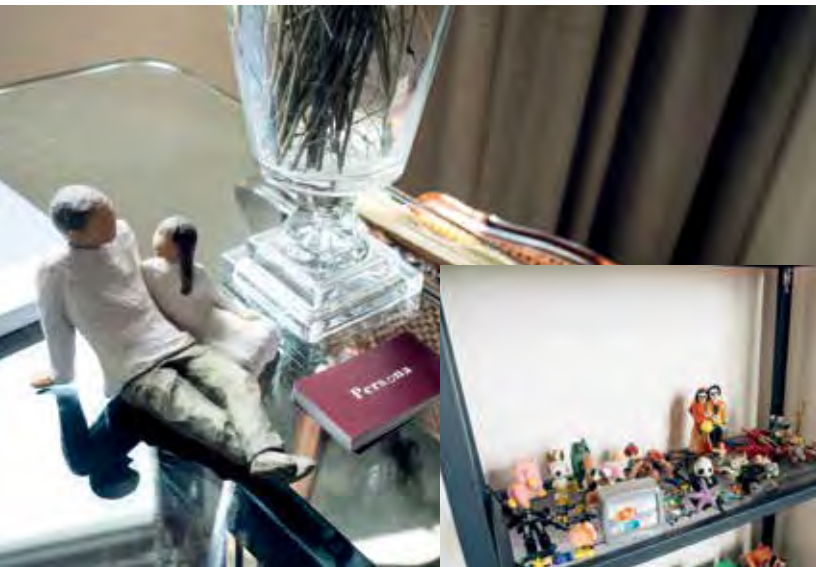
ตอนนั้นก็เลยเป็นช่วงที่เริ่มตั้งคำถามที่สำคัญที่สุด สำหรับทิศทางในชีวิตว่าเราทำอะไรได้บ้าง เราเป็นครูศิลปะ เราก็คงไปเจอคอร์สปริญญาโทที่ Central Saint Martins ชื่อ Applied Imagination in the Creative Industries ซึ่งเขามองว่าจินตนาการมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ คอร์สนี้คือการนำจินตนาการของเราไปปรับใช้ ทำให้เกิดขึ้นจริง คนที่เรียนก็จะมีหลากหลายสายงาน เช่น ผู้กำกับ นักเขียน เป็นคนที่ทำงานกับจินตนาการที่อยู่ในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั้งหมด

เราก็คงเอาแนวทางที่เราเรียนมาลองใช้กับเด็กๆ ซึ่งได้รับการสนับสนุนที่ดีมากจากทางโรงเรียน คุณครูที่นั่นเขาก็ชอบมาก เพราะเราไม่เปลี่ยนแปลงหลักสูตรของเขา ในทุกสัปดาห์ป้าก็จะสอนเด็กๆ เรื่องการเขียน Reflective (สะท้อนตัวตน) ผ่านภาพและข้อเขียนให้พวกเขาเล่าเรื่องด้วยความสนุก ไม่มีผิดถูก โดยใช้เรื่องของ Visual Thinking Strategies ให้เขาเล่าเรื่องจากภาพที่เขาเห็นเด็กๆ ก็จะเริ่มมีจินตนาการ เริ่มกระตือรือร้น ช่วยกันแต่งเรื่อง แล้วก็มาวาดภาพตอนจบกัน

แล้วอะไรที่ทำให้คุณสนใจเกี่ยวกับศิลปะบำบัด

ตอนที่ทำเรื่อง Reflective กับเด็กๆ แต่จุดนั้นป้าไม่รู้ว่าจะช่วยสนับสนุนเด็กๆ ต่อได้ยังไง เลยไปเสิร์ชเรื่องของ Positive Psychology ในภาพวาด ก็ไปเจอหลักสูตร Art Therapy หรือ ศิลปะบำบัด เรารู้สึกว่ามีมิติอื่นๆ ที่ศิลปะสามารถทำได้ ก็เลยตัดสินใจไปเรียนต่อด้านศิลปะบำบัด ที่ Institute of Art Therapy ที่ลอนดอน

ตอนเรียนที่นั่นเราก็คงได้รู้จักตัวเองมากขึ้น เพราะในระหว่างที่อบรมเราต้องถูกบำบัดก่อน เพื่อที่จะเรียนรู้ กระบวนการนี้ทำให้เราได้เข้าใจว่า การบำบัดทำงานกับเราอย่างไร และได้เรียนรู้บุคลิกภาพของตัวเอง บางอย่างผ่านนักบำบัดที่มามบำบัดเราด้วย เหมือนเราได้ปลดปล่อยบางอย่างที่เราไม่เคยพูดกับใคร เหมือนได้ยกอะไรบางอย่างออกจากอกสิ่งที่เศร้าที่สุด อับอายที่สุด เจ็บปวดที่สุด ทำให้เราได้เรียนรู้ว่าจริงๆ ตัวเราเองก็เต็มไปด้วยเรื่องราวไม่ต่างอะไรกับมนุษย์ทุกคน

ปัญหาสุขภาพจิต โรคซึมเศร้าก็จริงแล้วปัญหาเหล่านี้มีมานาน แต่คนไทยมักจะติดกับความคิดที่ว่า การไปหานักบำบัดจัดหรือจิตแพทย์ แปลว่าคุณเป็นบ้า

เห็นด้วยค่ะ ปัทเลยพยายามจะเลี่ยงไม่ใช้คำว่า บำบัด เพราะเป็นคำดูเฉพาะมาก คำว่าศิลปะก็เหมือนกัน เพราะพอพูดว่าศิลปะก็เหมือนจะเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่ม เวลาเราไปทำศิลปะบำบัดตามโรงพยาบาล คนไข้ก็มักจะบอกว่า ไม่วาดรูป วาดไม่เป็น วาดล่าสุดตอน ป.2 แล้วโดนครูดุ! กลายเป็นว่าทุกคนมีมุมมองด้านลบกับศิลปะ เราก็เลยสนใจว่า ทำยังไงศิลปะถึงจับต้องง่ายขึ้นสำหรับทุกคน

แล้วคุณมีวิธีการอย่างไร

พยายามทำทุกอย่างให้ดูง่ายที่สุดค่ะ Art Therapy คือการเล่าเรื่องของตัวเองผ่านศิลปะ ตอนนี้มีอะไรที่สำคัญสำหรับเรา แล้วเราอยากพูดถึงมัน ส่วนใหญ่ปัทชอบเริ่มต้นด้วยการเอารูปภาพมากระจายบนโต๊ะ ให้ทุกคนเริ่มต้นด้วยการเลือกภาพสักสองสามภาพ แล้วก็มาคุยกัน อีกรอบอาจจะให้คนเอาภาพที่เกี่ยวกับตัวเองมาแชร์ในกลุ่มเท่าที่แชร์ได้ แต่ถ้าไม่อยากแชร์ก็ไม่ต้อง

พอเราได้เวิร์กด้วยการเล่าเรื่องเล็กๆ แล้ว หลังจากนั้นเราค่อยขยับไปที่การทำงานศิลปะ ค่อยๆ ทำให้เขารู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ ทุกครั้งปัทมักจะเริ่มต้นด้วยการแนะนำให้รู้จักอุปกรณ์ เกรียง เป็นอย่างนั้นนะ ส่วนสื่อหลักอัดแท่งจะแห้งๆ สัมผัสไม่เหมือนกัน ถ้าใครรู้สึกว่ามันเฝื่อนๆ ระบายสีแบบชอฟต์ๆ จะใช้ดินสอสีกี้ได้ สีน้ำก็มีด้วยนะ เวลาใช้ต้องผสมน้ำ จะซับซ้อนขึ้นหน่อย คือมีตัวเลือกให้ทุกคน

อะไรทำให้คุณตัดสินใจปิดสตูดิโอขึ้น

พอกลับมาทำที่โรงพยาบาลได้ประมาณสามปี หลังจากตรวจสอบตัวเองแล้วเราอยากทำ Art Therapy กลุ่ม เพราะเราอยากจะเชื่อมโยงกับผู้คนให้มากขึ้น เราอยากพบปะผู้คนในสายงานศิลปะให้มากขึ้น เลยคิดว่าจะทำพื้นที่ขึ้นมาดีกว่า ที่บ้านมีดาดฟ้า เราก็คิดว่าทำตรงนี้เป็นสตูดิโอดีกว่า ก็ขออนุญาตคุณพ่อคุณแม่ เริ่มโอเคดีที่จะทำสตูดิโอ Persona ขึ้นมา เราอยากได้สตูดิโอที่เชื่อมต่อกันหมด เริ่มต้นจากรูปทรงของวงกลม เส้นโค้ง เพื่อลดเหลี่ยมของความเป็นตึก เราอยากให้คนเข้ามาแล้วรู้สึกสบายใจ

ที่ผ่านมามีผลไหมว่า Art Therapy สามารถบำบัดหรือเยียวยาคนได้

เราเห็นความเปลี่ยนแปลงและการเยียวยาเกิดขึ้นกับหลายๆ คน แต่คนที่มีความซึมเศร้าร่วมด้วย ปัทจะแนะนำให้เขาไปพบจิตแพทย์ก่อน แล้วค่อยมาทำตรงนี้เป็นตัวเสริม เพราะว่าถ้าเป็นซึมเศร้าเลยแล้วมาทำศิลปะบำบัดอย่างเดียว ปัทค่อนข้างไม่แนะนำ ปัทยังเชื่อการแพทย์สมัยใหม่น่าจะเป็นเรื่องที่น่าเป็นที่สุด

เทคนิค Automatic Drawing ของ Art Therapy จะมีวิธีการแบบเดียวกันกับชอเรียลลิสต์ไหม

ใช่ค่ะ เป็นวิธีเดียวกันเลย บางทีปัทจะให้ผู้เข้าร่วมทำงานบนดินด้วยการหลับตา เพราะปกติคนเราจะคิดโน้นคิดนี่เยอะ เชื่อมโยงเก่ง เราให้เขาหลับตา เพื่อให้ความรู้สึกทำงานมากขึ้น แต่เราก็อาจจะช่วยประคองเขาด้วยการบอกว่า ถ้ารู้สึกว่ามันปลอดภัยจะกะพริบตาได้ ถ้าพร้อมค่อยหลับตาใหม่ กระบวนการที่ทำในห้องบำบัดคือการให้เขาอ่อนโยนกับร่างกาย พอเราอ่อนโยนกับร่างกาย เราจะอ่อนโยนกับใจ เวลาเราทำ Therapy เราควรฟังร่างกายเรา ถ้าอึดอัดก็ลืมตาได้ทุกครั้งไม่ผิด

ไม่ปิดกั้น

ใช่ และดีด้วยซ้ำ กับการที่เราได้ฟังร่างกายตัวเอง ว่าฉันไม่ไหวแล้วนะ มันไม่ปลอดภัย แล้วลืมตา แล้วก็หลับตาไปใหม่ แล้วพอถึงจุดหนึ่ง เราจะได้เรียนรู้ในการที่เราจะจัดการกับความกลัว คิดให้น้อยลง ใช้ความรู้สึกให้มากขึ้น

สุดท้าย ศิลปะให้อะไรกับชีวิตของคุณบ้าง

ให้ความหมาย ให้อิสรภาพ แล้วก็ให้น้ำตา บางทีปัทวาดภาพ ปัทก็ร้องไห้แหละ เพราะว่ามันมีความหมายที่ร่างกายเรารับรู้ในขณะที่เราวาด แต่เป็นน้ำตาที่ดี ศิลปะให้อิสรภาพทางความรู้สึกบางอย่างที่บางทีเราไม่เคยพูดออกมา เป็นอิสรภาพทางการคิด ที่บางทีเราไม่กล้าคิด อิสรภาพที่จะเป็นตัวเราที่เคยเป็น อยากจะเป็น และเป็นอยู่ อิสรภาพที่ไม่เกี่ยวกับทักษะ อาชีพ หรือสถานภาพทางสังคมว่าเราใส่หมวกอะไรเป็นใครอยู่ •

Class(ic)

เรื่อง: วรภัทน์ จันทรฉาว

The Great Wave off Kanagawa

คลื่นยักษ์ของโฮะคุไซที่กลายเป็น
คลื่นแรงบันดาลใจลูกใหญ่
ในวงการศิลปะ

ศิลปะในแต่ละยุคจะมีประเภทของงานที่โดดเด่นจนเป็นกระแสหลักของยุคนั้นๆ หลายคนมักจะแบ่งไทม์ไลน์ของศิลปะด้วยประเภทของงานแทนการจำด้วยจุดเวลาที่แน่นอน ภาพจำของแต่ละยุคของมักจะเป็ผลงานชิ้นที่โดดเด่นและทรงอิทธิพลของประเภทนั้นจนเป็นอันรู้กันว่า หากพูดถึงงานศิลปะประเภทนี้ คนในวงการศิลปะหรือแม้แต่คนทั่วไปเอง ก็ต้องนึกถึงภาพที่ว่าเป็นอันดับต้นๆ

สำหรับงานอิมเพรสชันนิสม์ภาพแรกที่คุ้นตา คงหนีไม่พ้น Impression Sunrise ของ Claude Monet ผลงานชิ้นสำคัญที่ปลุกกระแสอิมเพรสชันนิสม์ขึ้นมา แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นเหล่าศิลปินอิมเพรสชันนิสม์จากฟากฝั่งยุโรป ล้วนได้รับอิทธิพลและหลงใหลในงานศิลปะของญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะภาพพิมพ์ของญี่ปุ่นที่สื่อสิ่งพิมพ์เองก็กำลังเป็นกระแสในประเทศอยู่ในขณะนั้น

หากพูดถึงภาพพิมพ์ของญี่ปุ่นแล้ว ไหนเลยจะมองข้าม ‘The Great Wave off Kanagawa’ ไปได้ ภาพพิมพ์คลื่นยักษ์ ผลงานจากโฮะคุไซ ผู้อุทิศชีวิตให้กับงานศิลปะที่เขารัก มิได้แสวงหาเงินทอง ลากยศใดจากชื่อเสียง มีเพียงความต้องการที่จะยกระดับศิลปะในประเทศ จากภาพนี้สิ่งที่โดดเด่นอย่างมากคือสีน้ำเงินของคลื่น ซึ่งก็คือสี Prussian blue ซึ่งนำเข้าผ่านทางประเทศจีนจากประเทศอังกฤษหรือเยอรมนีถือว่าเป็นของใหม่สำหรับญี่ปุ่นในตอนนั้น

แม้ผู้คนจะจดจำภาพนี้ด้วยองค์ประกอบที่ใหญ่ที่สุดของภาพอย่างคลื่นยักษ์ แต่ในภาพนี้ยังมีรายละเอียดอื่นที่แฝงอยู่อย่างแยบยล ทั้งฟูกิจังที่อยูเบื้องหลังและเรือประมงที่เผชิญหน้ากับคลื่นนั้นอยู่ด้วย

ด้วยความละเอียดอ่อนและทรงพลัง ผลงานชิ้นนี้ จึงส่งต่ออิทธิพลไปสู่ศิลปินอิมเพรสชันนิสม์ของยุโรปอย่างมาก ทั้งเทคนิคภาพพิมพ์ การใช้สี และความประทับใจ ณ ขณะนั้น ที่เป็นเหมือนหัวใจหลักของศิลปะ

แนวอิมเพรสชันนิสม์เองด้วย โดยช่วงกลางศตวรรษที่ 19 สิ่งพิมพ์เริ่มเป็นที่แพร่หลายในยุโรป ภาพพิมพ์อย่างคลื่นยักษ์ของโฮะคุไซก็กลายมาเป็นต้นแบบของงานศิลปะด้วยเช่นกัน

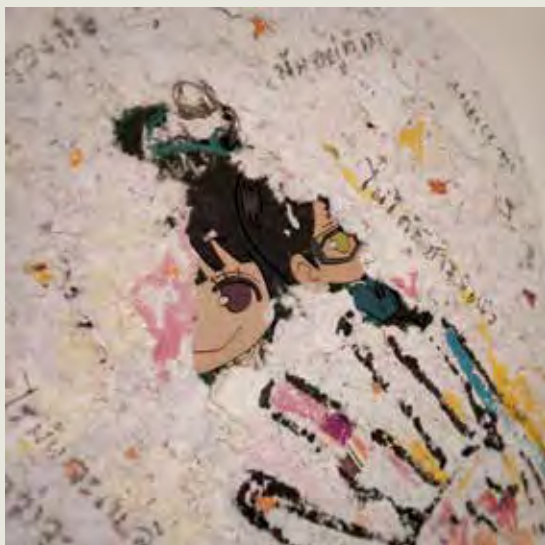
รวมไปถึงศิลปินอิมเพรสชันนิสม์ระดับโลกอย่างแวนโก๊ะที่ ชื่นชมผลงานชิ้นนี้เป็นอย่างมาก ถึงขนาดเอ่ยปากว่า "Hokusai's waves are claws, the boat is caught in them, you can feel it." จนหลายคนอาจสังเกตได้ถึงความคล้ายคลึงของภาพ Starry Night กับภาพ The Great Wave off Kanagawa ได้ในบางองค์ประกอบ

เนื่องจากความประทับใจตรงหน้า ที่เป็นดังหัวใจหลักของอิมเพรสชันนิสม์จึงไม่แปลกใจว่าทำไมภาพ The Great Wave off Kanagawa จึงเป็นขวัญใจของศิลปินแนวนี้อย่างล้นหลาม เพราะความประทับใจแรกเห็นในภาพนี้ ยังคงตราตรึงอยู่ในความรู้สึกของเรา เช่นเดียวกับศิลปินท่านอื่นนั่นเอง •

ทีมงานขอภัยในความผิดพลาดเป็นอย่างสูงเกี่ยวกับภาพ The Last Supper ในหน้า 17 ของ UOB Art Around Issue 5 | July 2019 และขออนุญาตแก้ไขภาพที่ถูกต้องตามรูปภาพด้านล่างนี้

เรื่อง: สหส เพชรวิโรจน์ชัย

ธีโอเปอร์—พัฒนพงศ์ ศรีเพ็ญ

เป็นนักศึกษาปี 2 ภาควิชาทัศนศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
หนุ่มสายอาร์ตที่ใช้ชีวิตอยู่กับศิลปะมาตั้งแต่เด็ก
ด้วยการเป็นตัวแถมโรงเรียน

แข่งขันประกวดวาดภาพเป็นประจำ

สำหรับเขา ศิลปะไม่ใช่แค่เพียงการวาดรูปเท่านั้น
แต่ทำให้เขาได้สำรวจความคิดตัวเอง

แล้วกลั่นออกมาเป็นผลงานในรูปแบบต่างๆ

ซึ่งนั่นคือเสน่ห์ที่ทำให้เขาหลงรักศิลปะ

ถึงขนาดบอกกับเราว่า “ศิลปะเป็นสิ่งเดียวที่ทำให้
ผมอยากตื่นขึ้นมาเพื่อทำอะไรสักอย่างในวันรุ่งขึ้น”

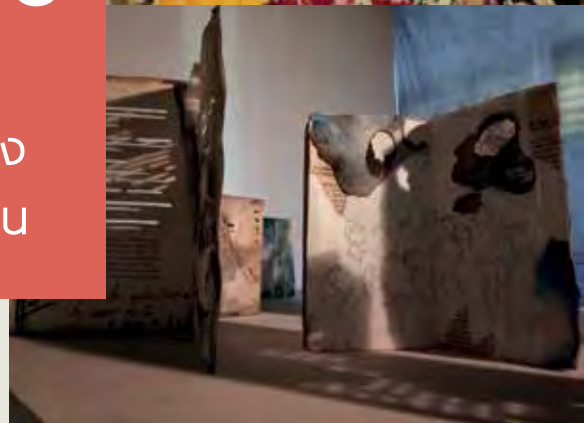
เราจึงชวนธีโอเปอร์คุยในฐานะนักศึกษาศิลปะ

ว่าทำไมเราถึงต้องเรียนศิลปะกันอยู่

และสิ่งที่เขาค้นพบในการเดินทางสายศิลปินนี้

Growing Learning Knowing

การเติบโต
เพื่อรู้จักตนเอง
ในเส้นทางศิลปิน

เริ่มรู้จักศิลปะตั้งแต่ตอนไหน

รู้ตัวเองว่าชอบวาดภาพพระยาสิมาตั้งแต่เด็ก อยู่กับการวาดภาพพระยาสิมาตลอด จนเริ่มดูหนังอ่านนิยายจึงรู้จักอาชีพวาดภาพประกอบ เช่น จากหนังสือนิยายที่มีภาพประกอบอย่าง *Harry Potter* หรือนิตยสาร *a day* แถมตอนนั้นชอบคุณ Pomme Chan (ปอม-ธัชพรณ จันทรจรัสแสง) มาก ทำให้เราได้รู้จักกับอาชีพนี้

ตอนแรกอยากเป็นนักวาดภาพประกอบครับ อยากเรียนสาขาการออกแบบนิเทศศิลป์ด้วยซ้ำ ก็เลยฝึกทำงานภาพประกอบมาเรื่อยๆ กระทั่งเข้ามัธยมฯ ต้องเลือกเรียนตามสายวิชา ผมเกิดความลังเลใจ เพราะฐานะทางบ้านไม่ได้ดีมาก สุดท้ายก็เลือกเรียนสายวิทย์-คณิต เพราะไม่มั่นใจว่าสายศิลป์จะโปรอด

เข้าเรียนสายวิทย์-คณิต แล้วรู้สึกอย่างไร

ไม่ชอบเลย ไม่ใช่แค่ไม่ชอบธรรมดา แต่ไม่ไหวแล้ว (หัวเราะ) รู้เลยว่าเราฝืนไม่ได้ คิดพยายามไปทางอื่นที่ไม่ใช่สายศิลปะ แต่เราไปไม่ได้จริงๆ สุดท้ายก็ตัดสินใจว่าจะต่อมหาวิทยาลัยสายศิลปะ ไปดูการวาดภาพ รุ่นพี่ที่ตัวเขาก็แนะนำทุน New Gen Artist ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพที่สนับสนุนให้นักศึกษาเป็นศิลปิน เรียนฟรี พาไปดูงานและแสดงงานต่างประเทศก็เลยสมัครเรียนที่นี่

ก่อนเข้ามาเรียนมหาวิทยาลัย คุณหาแนวทางศิลปะของตัวเองอย่างไร

ฝึกและดูงานเยอะๆ ครับ แต่ก็ไม่คิดว่าตัวเองมีสไตล์นะ ตอนนั้นไม่ได้แคร์เรื่องสไตล์เท่าไร ผมตั้งใจค้นหาสไตล์ของตัวเอง แต่มันหาไม่เจอ พอมาเรียนศิลปะเพียวๆ ทำให้เราคิดว่า สไตล์ไม่ใช่เป็นหัวใจสำคัญ มันเป็นเรื่องที่หุ้มอยู่ภายนอก และที่สำคัญเราไม่จำเป็นต้องรีบหาสไตล์ก็ได้ สิ่งที่ต้องทำคือการทำงานไปเรื่อยๆ

งานศิลปะเกิดจากการเป็นตัวของตัวเองครับ แม้ดูเผินๆ ภายนอกอาจไม่มีสไตล์หรือดูไม่เหมือนกัน แต่ถ้ามันมาจากตัวเรา ดูดีๆ จะมีอะไรบางอย่างเชื่อมโยงกัน

แล้วงานศิลปะของคุณมีอะไรที่เป็นจุดเชื่อมโยง

คงเป็นเรื่องประสบการณ์ช่วงวัยรุ่น กับความรู้สึกที่อบอุ่น แต่มีความเศร้าผสมอยู่

ส่วนตัวชอบอ่านหนังสือและดูหนังเยอะมาก งานที่ทำส่วนใหญ่ จึงเป็นงานที่เอากะดาษหรือหนังสือมาทำเป็นงานศิลปะ Mixed Media แต่ช่วงระยะหลังมานี้สนใจทำวิดีโอและแอนิเมชัน จึงเริ่มทำงาน วิดีโออาร์ตบ้างแล้ว ก่อนหน้านี้นี้ไม่เคยทำวิดีโอเพราะเข้าใจมาตลอดว่า กระบวนการสร้างเป็นเรื่องยากแน่ๆ เราไม่น่าทำได้ ยิ่งเราดูแต่หนังฮอลลีวูดเป็นหลักก็จะเห็นแต่ความอลังการในงานวิดีโอ แต่พอได้เรียนจริงๆ จึงรู้ว่ามันมีวิธีการสร้างวิดีโอหลากหลายนะ ตอนนั้นก็เลยเป็นช่วงทดลองทำ อย่างงานล่าสุด “Prom Song” ก็นำภาพยนตร์ *Coming of Age 5* เรื่องมาร้อยเรียงใหม่กับเพลงของ Lana Del Rey ก็มีความมั่วของมันเป็นอยู่ (หัวเราะ)

การเข้ามาเรียนคณะศิลปกรรมศาสตร์โดยตรง ทำให้คุณค้นพบอะไรบ้าง

ก่อนหน้านี้เข้าใจว่าศิลปะคืออารมณ์ แล้วเราจะทำอะไรก็ได้ ตามอารมณ์ แต่จริงๆ แล้วศิลปะมีอะไรมากกว่านั้น ศิลปะไม่ได้แค่การวาดภาพระบายสีแล้วจบ มันจะเป็นอะไรก็ได้ เราเห็นความเป็นไปได้ ในการแสดงความเป็นตัวเอง แสดงทัศนคติตัวเอง เห็นรูปของงานมากกว่าที่เคยเป็น ทำให้สนุกกับศิลปะมากขึ้น สนุกกับการใช้ชีวิตมากขึ้นด้วย เพราะเราได้อยู่กับศิลปะตลอดเวลา และทำให้ได้โฟกัสกับตัวเองมากขึ้น ศิลปะทำให้เราใจกว้างมากขึ้นด้วยนะ เราเห็นความสำคัญของความหลากหลายและความแตกต่างมากขึ้น ศิลปะเป็นเรื่องตัวบุคคล และมันไม่มีแบบแผนอะไรตายตัวว่าอันนี้คือสิ่งที่ดีที่สุด หรืออันนี้ต้องแยกตลอดไป มันจึงทำให้เราเชื่อในความหลากหลาย สำหรับผมจะใช้คำว่า ทุกอย่าง สามารถเป็นศิลปะได้ กาลเวลา ณ ช่วงนี้ไม่สามารถตัดสินได้ทุกอย่าง เช่น งานที่ไม่ถูกมองเป็นศิลปะในวันนี้ ในอนาคตอาจเป็นงานที่ทุกคนเคารพหรือยกย่องก็ได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ความหมายของคำว่าศิลปะก็ยังเป็นสิ่งที่ผมกำลังค้นหาอยู่เหมือนกัน

ในเมื่อศิลปะเป็นอะไรก็ได้ ทำไมเรายังต้องเรียนวิชาศิลปะกันอยู่

บางคนไม่ต้องเรียนก็สามารถบรรลุเป้าหมายการเป็นศิลปิน ในรูปแบบของเขาได้ การเรียนศิลปะเป็นเรื่องปัจเจกบุคคลครับ คนเรามีปัจจัยในชีวิตไม่เหมือนกัน เด็บโตมาไม่เหมือนกัน ผมเลือกเรียนศิลปะเพราะยังเชื่อในการศึกษาว่า มันให้อะไรหลายๆ อย่างกับเราได้มากกว่าที่ตัวผมจะทำด้วยตัวเอง

ถ้าตัวเองไม่ได้เรียนศิลปะ ชีวิตคงแตกต่างไปจากนี้มาก ด้วยความเข้าใจทางศิลปะที่เราถูกปลูกฝังมาว่า เป็นศิลปินไส้แห้งบ้างละ ศิลปะที่ดีคือการวาดให้สวยและถูกต้องบ้างละ สิ่งเหล่านี้มันไม่ช่วยให้เราเข้าใจศิลปะได้เลย แต่พอมาเรียนศิลปะจริงๆ แล้ว มันช่วยให้เราเห็นความเป็นไปได้ของอีกมากขึ้น มองภาพกว้างขึ้น ถ้าไม่เรียน เป็นไปได้ว่า ทุกวันนี้คงจะเข้าใจศิลปะในแนวทางเดิมอยู่

ทราบมาว่าช่วงนี้สนใจประเด็นจิตวิทยาด้วย ศาสตร์นี้เกี่ยวข้องกับศิลปะ

สภาวะทางจิตใจบ่งบอกได้หลายอย่างนะ ในเมื่อศิลปะเป็นเรื่องของมนุษย์ จิตวิทยาก็จะอธิบายสิ่งที่มนุษย์เลือกที่จะทำ เลือกที่จะพูด หรือเลือกที่จะแสดงออก มันก็เลยเชื่อมโยงกัน

ผมเชื่อว่าจิตวิทยาเป็นสิ่งที่ซับซ้อนให้มนุษย์ทำอะไรสักอย่าง การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุของมันอยู่แล้ว อาจเป็นประสบการณ์ ส่วนตัวในวัยเด็ก การเลี้ยงดู สภาพแวดล้อม ซึ่งบางทีอาจไม่รู้ตัวด้วยซ้ำ แต่มันส่งผลกับเรา มันคือสิ่งที่อยู่ข้างในเรา จิตวิทยามันสามารถอธิบายสิ่งเหล่านี้ได้

ตอนนี้ผมสนใจเรื่อง Panic attack ครับ เพราะตัวเองเหมือนจะเป็นนิดหน่อย ผมเข้าสังคมไม่เก่ง เวลาอยู่ในที่ที่มีคนจำนวนมากจะทำตัวไม่ถูก เป็นอาการที่เป็นมานานแล้วครับ

คุณอยากเป็นศิลปินแบบไหนในอนาคต

อยากทำงานศิลปะโปรดัคชันฮอลลีวูดครับ เราไม่เคยเห็นงานวิดีโออาร์ตที่โปรดัคชันงานระดับนั้น ถ้าอยากเห็นอะไรแตกต่าง เราก็ต้องทำสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่น ทำสิ่งที่คนอื่นไม่ทำกัน

ในยุคที่เราสามารถดูงานศิลปะผ่านอินเทอร์เน็ต คิดว่าศิลปินยุคใหม่จะต้องเอาตัวรอดอย่างไรบ้าง

ผมชอบคำว่า Experience หรือ ประสบการณ์ เวลาดูหนังบางเรื่อง มันไม่ใช่แค่การดูหนัง แต่คือประสบการณ์ 2 ชั่วโมง การไปดูศิลปะก็เช่นกัน มันเหมือนดึงดูดประสาทสัมผัสทั้งหมดของเราออกไป เป็นประสบการณ์ที่โทรศัพท์ทำให้เราไม่ได้ มันให้ประสบการณ์กับคนในรูปแบบที่แตกต่างกัน การดูของจริงและการเห็นภาพในโทรศัพท์มันไม่เหมือนกันอยู่แล้ว

อีกอย่างหนึ่ง ศิลปะเป็นเรื่องของแต่ละคนครับ และศิลปะไม่มีอะไรที่เป็นตลอดไป มันเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นความหมายของมัน ค่านิยม หรืออะไรก็ตามที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ มันจะถูกเปลี่ยนไปตามกาลเวลา

ท้ายที่สุดแล้วคิดว่าศิลปะให้อะไรกับคุณบ้าง

ให้ความรู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่าอะไรบางอย่าง ศิลปะทำให้เรารู้จักตัวเอง และทำให้เรารู้จักคนอื่นด้วยครับ •

Projection Mapping, Immersive Art and What's next?

เมื่อ Projection Mapping ครอบงำเมือง

Projection Mapping ได้สร้างมิติใหม่ให้กับวงการศิลปะ โดยเฉพาะ teamLab ที่สามารถสร้างสรรค์งาน Digital Art ที่หลอมรวมผสมผสานระหว่างโลกเสมือนกับความเป็นจริง โดยไม่ต้องพึ่งอุปกรณ์อย่าง AR/VR ให้ยุ่งยาก ซึ่งส่วนตัวแล้วเราขอยกให้ teamLab Planets เป็นที่สุดของ Immersive Experience ชนิดที่เข้าไปแบบตัวเปล่า ก็ยังสนุกสุดๆ (จริงๆ คือ แท้เปล่า เพราะเขาให้ถอดรองเท้าก่อนเข้าชม จะได้สัมผัสการสัมผัสเต็มอ้อมทุกสัณฐานสัมผัส)

ที่ผ่านมาเทคโนโลยีนี้ได้ทะยานออกจากพิพิธภัณฑ์ ไปสู่เทศกาลดนตรี หรือแม้แต่เล่นแร่แปรธาตุกลางอากาศ! นอกจาก Projection Mapping จะขับเคลื่อนศิลปะให้น่าตื่นตา มากขึ้นแล้ว ยังเชื่อได้ว่าให้ผู้คนเข้าไป 'เล่น' กับงานศิลปะ และกลายเป็นส่วนหนึ่งของผลงาน ไม่ว่าจะด้วยการยืนเชลล์ หรือเล่นกับแสงเงาที่จับต้องไม่ได้ การรังสรรค์ประสบการณ์ ที่ไร้ขอบเขตเช่นนี้ทำให้ผู้คนได้ปะทะ และดำดิ่งไปสู่โลกศิลปะเต็มตัว จนเราอดไม่ได้ที่จะหยิบผลงานที่ชอบมาเล่าสู่กันฟัง

Van Gogh, Starry Night

ถือเป็นงานที่แสนทะเยอทะยานแห่งปี เมื่อศูนย์ศิลปะ Atelier des Lumirès ในปารีสได้ปลุกผลงานของแวนโก๊ะให้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง ในปี 2019 โดยได้ Gianfranco Iannuzzi และ Renato Gatto กับ Massimiliano Siccardi ผู้เชี่ยวชาญด้าน Immersive Art มาออกแบบโชว์ ทั้งด้านภาพและแอนิเมชัน งานนี้ผู้ชมจะได้เสพ จิตรกรรมกว่าสองพันชิ้น อาทิ Sunflowers, Starry Night, Bedroom in Arles และงานอื่นๆ ของศิลปินระดับตำนาน ตั้งแต่วัยหนุ่มจวบจน วาระสุดท้าย ผลงานเหล่านี้จะฉายบนผนังและทางเดินในสเกลที่สูงท่วมหัว และใหญ่กว่าฝ่ามือใครๆ ประสานไปกับดนตรีที่บรรเลงโดย Luca Longobardi ใครอยากเสพงานของแวนโก๊ะในที่นี้ในมุมมองใหม่ หรือชมเทคนิค Impasto อันลือลั่นของศิลปินที่ใช้สีหนาๆ ป้ายลงบนพื้นผ้าใบ ก็รับรองว่าอึ้งอัมเมใจแน่

©culturespaces.com

Block9 ปล่อยอสูรกายบนเวที Glastonbury 2019

หนึ่งในไฮไลต์ของ Glastonbury 2019 คือ Projection Mapping ของ Block9 ซึ่งยกย่องเป็นหัวคนขนาดใหญ่ยักษ์ที่ขนานนามว่า 'Monster' ไปตั้งบนเวทีกลางแจ้ง IICON แล้วยิงภาพวิดีโอพร้อมการดีไซน์แสงสีไปแมปทั่วรูปปั้น แคมยังเพิ่มความลึกลับด้วยการออกแบบให้รูปปั้นนั้นสวมแว่นทรงสี่เหลี่ยม ซึ่งเป็นจอ LED เพื่อโชว์ภาพเคลื่อนไหวและกราฟิกสุดล้ำแบบจัดเต็ม ประสานไปกับดนตรีอิเล็กทรอนิกส์และ Psychedelic นับว่าสร้างเสียงฮือฮาให้กับผู้ชมสุดๆ

ห้องแอมบาศกรสยของอลิซ (Alice in Wonderland)

Australian Centre for the Moving Image นำนิยายสุดคลาสสิกอย่าง *Alice in Wonderland* มาปิดฝุ่นใหม่เป็นนิทรรศการที่ Marina Bay Sands สิงคโปร์ รวบรวมกระบวนการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ฉบับดั้งเดิม คอสตูมจริงของนักแสดง พร็อพ และวัตถุจัดแสดงต่างๆ กว่าสามร้อยชิ้นแล้ว งานนี้ยังเนรมิตงานเลี้ยงน้ำชาในคอนเซ็ปต์ 'A Mad Tea Party' ขึ้นมาให้ผู้ชมได้สัมผัสความมหัศจรรย์แบบเสมือนจริง เช่นเดียวกับตัวละครอลิซ เรื่องราวและข้าวของในงานเลี้ยงจะปรากฏขึ้นมาเป็นแอนิเมชันและวิช่วลเอฟเฟกต์ที่บนโต๊ะอาหารด้วย Projection Mapping ประหนึ่งเราเป็นแขกรับเชิญในปาร์ตี้จริงๆ

จดหมายถึงความโหดร้ายการรุกราน เพื่อนมนุษย์ และสันติภาพ

Covering Letter เป็นงานที่สร้างขึ้นในปี 2012 โดย Jitish Kallat ศิลปินจากมัมไบ และได้รับเชิญมาจัดแสดงอีกครั้งใน Venice Biennale 2019 ผลงานนี้นำเสนอข้อความในจดหมายสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่จำหน้าถึง ฮิตเลอร์ ฮิตเลอร์ ผู้เป็น 'ตัวแทนของความรุนแรง' ในยุคสมัยนั้น ศิลปินเลือกใช้ Projection Mapping มาสื่อสารกับผู้ชมแบบไร้ซุ่มเสียง หากทรงพลัง โดยถ่ายทอดข้อความผ่านม่านหมอก (Fog Screen Projection) และสะท้อนลงบนพื้น ผู้ชมสามารถยืนชม ไตร่ตรองเนื้อหา เดินทะลุผ่านตัวอักษรเหล่านั้นได้อย่างอิสระ

เนื้อหาสื่อถึงการโน้มน้าวให้ยุติสงคราม และอดทนอดกลั้นต่อโลกที่โหดร้าย บรรทัดสุดท้ายของจดหมายเฉลยว่าผู้เขียนก็คือมหาตมะ คานธี ซึ่งได้เขียนจดหมายฉบับนี้ขึ้นก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ปะทุขึ้น โดยขึ้นต้นด้วยคำว่า Dear Friend หรือมิตรสหายที่รัก การนำงานนี้กลับมาแสดงในปี 2019 จึงคล้ายกับจะย้ำเตือนถึงผลกระทบจากความรุนแรงในอดีต ขณะเดียวกันก็สื่อว่าโลกนี้ยังมี 'ความหวัง' แม้จะต้องเผชิญกับความท้าทายและความรุนแรงในรูปแบบอื่น เช่น ปัญหา Climate Change และการก่อการร้าย

นี่เป็นเพียงตัวอย่างเล็กๆ น้อยๆ ที่หยิบยกมาฝากเท่านั้น รอดูกันต่อไปว่าศิลปินจะหยิบเครื่องมือเครื่องมีอะไรมาเสกจินตนาการของตัวเองออกมาให้เป็นจริง •

© Phoebe Powell | ACMI

© jitishkallat.com

Artist+ Run Gallery

พื้นที่ที่ทำลายข้อจำกัด
ของการแสดงศิลปะ

ในเมืองที่แสนวุ่นวายอย่างกรุงเทพฯ อาจไม่ได้มีพื้นที่ที่ได้รับการสร้างขึ้นมาเพื่อตอบโจทย์ในเชิงศิลปะมากนัก โดยเฉพาะ ‘แกลเลอรีศิลปะ’ ที่หาได้ยากยิ่งนัก แต่ถ้าใครมีโอกาสได้ผ่านไปยัง ซอยบราฮิราส 22 ย่านสาทร ก็จะได้พบกับ N22 พื้นที่ที่เรียกได้ว่าเป็นวังมัจฉาศิลปะ อันเข้มแข็ง เพราะเป็นการรวบรวมแกลเลอรีไว้ด้วยกันถึง 7 แห่ง ซึ่งเปลี่ยนโครงสร้างของโกดังเก่าให้กลายเป็นพื้นที่จัดแสดงผลงานศิลปะได้อย่างลงตัว

หนึ่งในแกลเลอรีที่เราอยากแนะนำคือ Artist+Run Gallery แกลเลอรีเล็กๆ ที่เป็นการต่อยอดมาจาก Angkrit Gallery ของศิลปินหนุ่ม อังกฤษ อัจริยโสภณ ที่ตัดสินใจขยายขอบเขตพื้นที่จัดแสดงผลงานจากเชียงรายมายังกรุงเทพฯ จากจุดเริ่มต้นที่มีคนถามหาถึงการแสดงผลงานของเขาว่าสามารถหาชมได้จากที่ไหนนอกเชียงรายบ้าง ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่เขาได้มาเยี่ยมชม Gallery Ver ซึ่งตั้งอยู่ในซอยบราฮิราส 22 เขาจึงตัดสินใจลองเช่าพื้นที่ส่วนหนึ่งเพื่อเปิดเป็นแกลเลอรี เพราะมองเห็นถึงกลุ่มเป้าหมายและโอกาสใหม่ๆ ทางศิลปะที่เป็นไปได้ในเมืองอันแสนวุ่นวายแห่งนี้

เมื่อเราถามถึงแนวคิดในการเปิดแกลเลอรีในกรุงเทพฯ แน่ใจว่ากลุ่มเป้าหมายผู้ชมย่อมแตกต่างกัน แต่อังกฤษกลับให้คำตอบว่ามองไม่ต่างกัน “กรุงเทพฯ

มีความหลากหลายมาก และความสนใจของคนในศิลปะจะกว้างกว่า กว้างในที่นี้หมายถึงดนตรี ละคร และศิลปะหลายๆแขนง มีศูนย์รวมอยู่ที่นี่ ส่วนที่เชียงรายจะเป็นแนวประเพณีและธรรมชาติส่วนใหญ่ แต่ผมก็ไม่ได้เปลี่ยนวิธีคิดอะไรเลย ผมเลือกงานมาแสดงเหมือนผมตอนอยู่เชียงราย ซึ่งน่าจะเหมาะกับความสนใจของคนรุ่นใหม่ เพราะอยากให้คนในกรุงเทพฯ รับรู้ศิลปะมากขึ้น”

อย่างที่ทราบกันดีว่า อังกฤษเป็นศิลปินคนหนึ่งที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับ เพราะฉะนั้นเรื่องของมุมมองในการเลือกผลงานมาจัดแสดงจึงเป็นสายตาที่มาจากศิลปินด้วยตัวเอง ความหมายของ Artist+Run จึงหมายถึงการทำแกลเลอรีในแบบศิลปินและเป็นพื้นที่ที่ให้ศิลปินเข้ามาทดลอง ข้อจำกัดต่างๆ ของการจัดแสดงผลงานจึงถูกแทนที่ด้วยความเข้าใจและเปลี่ยนออกมาเป็นผลงานได้อย่างไม่มีข้อจำกัด

“ผมอยากนำเสนอศิลปะที่ตัวเองชอบ และคิดว่าน่าจะมีคนชอบเหมือนเรา สิ่งที่ผมเลือกมาจึงเป็นผลงานที่ศิลปินทุ่มเทและตั้งใจทำ เพราะศิลปินเป็นอาชีพอิสระที่ไม่มีหลักประกัน เขาต้องใช้เวลายาวนานในการฝึกฝน และต้องกล้าหาญในการเลือกทางเดินสายนี้ ศิลปินที่ทำงานอย่างจริงจังตั้งใจ เราอยากสนับสนุนอยู่แล้ว” อังกฤษอธิบายถึงความตั้งใจที่อยากสนับสนุนศิลปินรุ่นใหม่ให้มีพื้นที่ได้แสดงผลงานอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็นำเสนอผลงานในเชิงพาณิชย์ที่ดีควบคู่กันไปด้วย

ด้วยพื้นที่ 70 ตารางเมตรและเพดานที่สูงถึง 4 เมตร จึงทำให้พื้นที่แห่งนี้เหมาะแก่การจัดแสดงผลงานในหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่จิตรกรรมภาพเขียน ประติมากรรม การฉายหนัง ไปจนถึงการแสดง Performance ก็เคยมีมาแล้ว

โดยการจัดแสดงงานที่เรียกได้ว่าประสบความสำเร็จในแง่จำนวนผู้ชมและทำให้ชื่อของ Artist+Run Gallery เป็นที่รู้จักมากขึ้น คือนิทรรศการ ‘ไซแมว x กะลาแลนด์’ ผลงานของการตูนนิสต์ในโลกออนไลน์ชื่อดัง เป็นนิทรรศการที่กล้านำเสนอการวิพากษ์สังคม การเมือง และวัฒนธรรมไทยผ่านตัวการ์ตูนได้อย่างน่ารักน่าชัง แต่กลับ

เจ็บแสบในความรู้สึก ความน่าสนใจของงานนี้ไม่เพียงแต่ดึงดูดคนรุ่นใหม่ให้หันมาสนใจศิลปะและการเมืองมากขึ้นแล้ว นักการเมืองชื่อดังหลายคนที่เป็นต้นแบบในผลงานก็ยังตั้งใจเดินทางมาชมนิทรรศการนี้อีกด้วย

ส่วนงานที่เพิ่งจบไปหมาดๆ คือ ‘วัน ต้น’ ผลงานของ อ้อ สุทธิประภา และ พิม สุทธิคำ ที่เปิดพื้นที่ภายในแกลเลอรีให้ผู้เข้าชมมีการปฏิสัมพันธ์กับดินเหนียวจำนวนหนึ่งต้นเป็นเวลาหนึ่งเดือน ซึ่งสุดท้ายผลงานดินเหนียวทั้งหมดก็กลับไปเป็นดินเหนียวจำนวนหนึ่งต้นเช่นเดิม เรียกว่าเป็นการเปิดพื้นที่ให้ศิลปินและผู้ชมได้ใช้อย่างอิสระ

อีกหนึ่งงานที่ต้องกล่าวถึง คือการแสดง ‘The Intangibles of Emptiness’ ของพิเชษฐ กลั่นชื่น ที่ได้ทำลายข้อจำกัดของการใช้พื้นที่ภายในแกลเลอรีอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ทั้งการจุดไฟ ฉีดน้ำ ไปจนถึงการเจาะกำแพงเพื่อทำการแสดง สื่อสารถึงการเคลื่อนไหวของร่างกายที่เกิดขึ้นในความว่างเปล่าของพื้นที่ ก่อนจะจบลงด้วยความว่างเปล่าเช่นเดิม เป็นหนึ่งในงานศิลปะทดลองที่ทำให้อังกฤษในฐานะเจ้าของแกลเลอรีได้เรียนรู้และก้าวข้ามขอบเขตมุมมองของตัวเองในเรื่องศิลปะไปอย่างสิ้นเชิง

“ผมคิดว่าการสร้างสรรค์ ถ้าเราไปเซ็นเซอร์หรือมีกรอบ จะเรียกว่างานสร้างสรรค์ได้ยาก ถึงแม้ว่ามันจะเสี่ยง แต่อย่างน้อยก็ดีกว่าอยู่อยู่กับที่ โดยเฉพาะในทางศิลปะ การที่ผมได้เปิดพื้นที่ตรงนี้ทุกอย่างมันกลับมาที่ผมเยอะมาก ได้เรียนรู้ และได้ก้าวข้ามตัวเองออกไปสู่พื้นที่ใหม่ๆ”

จนถึงวันนี้ Artist+Run Gallery ได้เปิดมาถึงสามปีแล้ว และในปีหน้าอังกฤษก็มีแผนจะปรับเปลี่ยนรูปแบบของแกลเลอรีใหม่ให้กลายเป็นพื้นที่ทดลองในการแสดงผลงานของศิลปินมากขึ้น เชื่อว่าจะสร้างความเปลี่ยนแปลงและเปิดโอกาสใหม่ๆ ให้กับวงการศิลปะไทยในอนาคตอย่างแน่นอน •

Artist+Run Gallery

เปิดทุกวัน เวลา 13:00-18:00 น.

การเดินทาง: ตั้งอยู่ใน N22 ซอยนาฬิกาสาธาณนครินทร์ 22 เขตยานนาวา สามารถเดินทางมาลง BTS สถานีช่องนนทรี และต่อรถ BRT สถานีถนนจันทร์ เดินเข้าซอยอีกประมาณ 200 เมตร

ติดตามข้อมูลการจัดแสดงงานได้ที่ fb.com/artistrungallery2016

เรื่อง: ภาณุ บุญพิทักษ์พงศ์

Algues

พื้นม่านที่ประกอบขึ้นจากกิ่งก้าน
ของพืชพรรณอันนับไม่ถ้วน

Goods

เมื่อดูเผินๆ ครั้งแรกที่เราเห็นผลงานชิ้นนี้ เราคิดว่ามันเป็นงานศิลปะจัดวางอันอลังการตระการตาของศิลปินร่วมสมัยสักคน แต่ในความเป็นจริงแล้ว ผลงานที่ว่าเป็นฝีมือการออกแบบของนักออกแบบคนหนึ่งประกอบขึ้นจากชิ้นส่วนเล็กๆ จำนวนนับไม่ถ้วนต่างหาก ผลงานออกแบบชิ้นนี้มีชื่อว่า Algues (2004) (ภาษาฝรั่งเศสแปลว่าตะไคร่น้ำ)

ออกแบบโดย โรนอง และ แอร์วอง บูรูแลค ชิ้นส่วนพลาสติกถอดประกอบลักษณะคล้ายกิ่งก้านของพืช หรือสาหร่ายทะเล เชื่อมต่อกันเป็นโครงสร้างคล้ายตาข่าย มีฟังก์ชันเป็นม่านโปร่งแสง ฉากกั้นห้อง กระจาหลังคา ไปจนถึงเป็นเครื่องประดับทางสายตา งานศิลปะจัดวางประดับพื้นที่อยู่อาศัยและใช้สอย และอื่นๆ อีกมากมาย ได้อย่างน่าตื่นตาตื่นใจ

กิ่งก้านหนึ่งของ Algues มีจุดเชื่อมต่อหลายจุด ช่วยให้สามารถเชื่อมต่อเป็นโครงสร้างรูปทรงชีวภาพที่ดูคล้ายกับพืชที่แตกแขนงออกไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด สามารถประกอบให้มีขนาดและรูปร่างแตกต่างหลากหลายได้อย่างอิสระ ทั้งในขนาดกะทัดรัด ใหญ่มหึมา เพิ่มจำนวนชิ้นส่วนให้หนาแน่นเพื่อเพิ่มความทึบแสงและให้ร่มเงา หรือลดจำนวนชิ้นส่วนให้โปร่งบางเพิ่มความโปร่งแสง ให้แสงแดดส่องผ่านเข้ามาได้

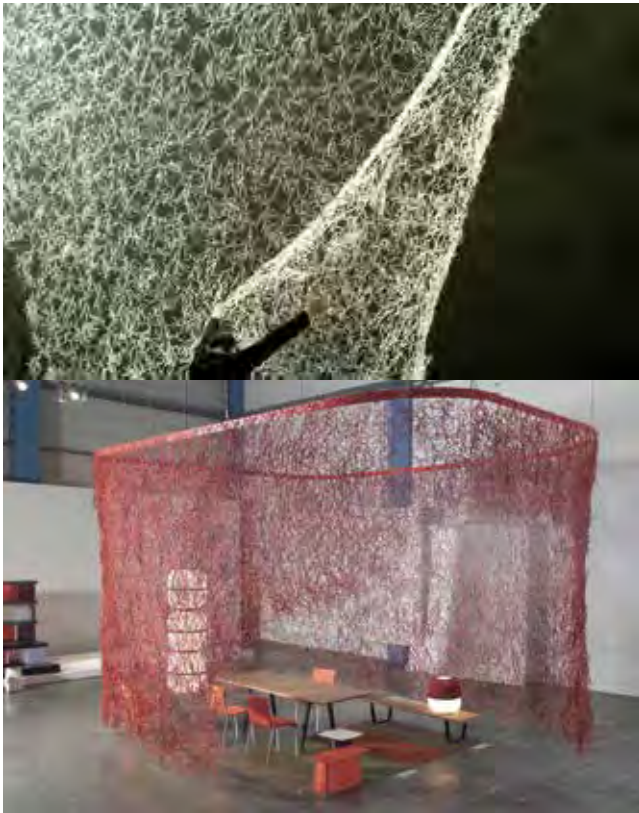
Algues มีให้เลือกหลายสีล้น เพื่อให้เหมาะกับสภาพแวดล้อมและพื้นที่หลายรูปแบบหลากหลายสไตล์

กิ่งก้านแต่ละชิ้นของ Algues สามารถถอดประกอบได้อย่างง่ายดาย สะดวกต่อการจัดเก็บและขนส่ง อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวในงานออกแบบของสองพี่น้องโรนอง และ แอร์วอง บูรูแลค ที่แสดงถึงความกระชับฉับไว และมีคุณสมบัติที่ยืดหยุ่นต่อสภาพแวดล้อม อันเป็นคุณลักษณะพิเศษที่แสดงออกถึงชีวิตร่วมสมัยในงานของพวกเขา

Algues ถูกคัดเลือกให้เป็นหนึ่งใน 25 ผลิตภัณฑ์ยอดเยี่ยมของนิตยสาร *Fortune* ประจำปี 2004 สองดีไซน์เนอร์ โรนอง และ แอร์วอง บูรูแลค ผู้ออกแบบ กล่าวถึงผลงานดีไซน์ชิ้นนี้ของเขาว่า

“แนวคิดเบื้องต้นในการออกแบบ Algues คือสร้างสิ่งที่ไม่ใกล้เคียงกับสถาปัตยกรรมด้วยสิ่งเล็กๆ ขนาดแค่ไม่กี่มิลลิเมตร จากชิ้นส่วนที่มีรูปแบบซ้ำๆ ประกอบกันเป็นสิ่งที่มีความใหญ่ เราต้องการสร้างสิ่งที่เล็กกว่าสถาปัตยกรรม แต่ใหญ่กว่าเฟอร์นิเจอร์ ที่สามารถเคลื่อนย้ายไปยังที่ต่างๆ ได้อย่างสะดวกง่ายดาย

ชิ้นส่วนของ Algues ผลิตจากพลาสติกฉีดจากแม่พิมพ์ซ้ำๆ กันเป็นจำนวนมาก ดูๆ ไปก็คล้ายกับการแพร่พันธุ์แตกกิ่งก้านสาขาของพืชหรือสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ ชิ้นส่วนทุกชิ้นมีความเหมือนกันไม่ผิดเพี้ยน

คล้ายกับถูกโคลนนิ่งออกมา และสามารถเชื่อมต่อกันอย่างสมบูรณ์แบบ ด้วยหมุดทรงกระบอกอันเรียบง่าย ไม่ต้องใช้อุปกรณ์อะไรให้ยุ่งยาก นอกจากสองมือของเราเท่านั้น

เราพยายามออกแบบให้ผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้ใช้งานไม่ต่างอะไรกับการใช้กระดาษและดินสอ แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถสร้างรูปทรง และพื้นผิวที่มีความซับซ้อนคล้ายกับต้นไม้ใบดกหนา หรือผืนผ้าที่มี ลวดลายพรางพรางไล่ตามตาที่ทำหน้าที่คล้ายกับร่มเงาไม้ หรือ มวลหมู่เมฆ บดบังแสงแดดตามธรรมชาติ สร้างความลึกลับอย่าง กลมกลืนกับพื้นที่ที่และสภาพแวดล้อมที่มันเข้าไปอยู่

Algues เป็นผลิตภัณฑ์ที่ปรับเปลี่ยนรูปทรงและการใช้งานได้ตามแต่ความพอใจของผู้ใช้งาน ด้วยการเชื่อมต่อ ดัดรูปทรง เพิ่มเติมหรือ ลดความหนาแน่นของกิ่งก้านตามสภาพแวดล้อมและแสงแดด

ถึงแม้จะถูกต่อกันเป็นขนาดใหญ่โตโอฬาร แต่ก็ดูไม่เทอะทะ หนักอึ้ง หากแต่มีความบางเบาและโปร่งคล้ายกับผ้าผืน ที่ถอดประกอบ ปรับเปลี่ยนการใช้งานได้หลายหลากรูปแบบ เพื่อให้เหมาะกับจังหวะชีวิต อันหลากหลาย และจินตนาการอันไม่มีขีดจำกัด ชิ้นส่วนของ Algues ผลิตด้วยพลาสติกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยังสามารถรีไซเคิล ได้อีกด้วย”

Algues ผลิตโดย Vitra แปรนต์ผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์และสินค้า ดีไซน์สัญชาติสวีเดนแลนด์ที่มีชื่อเสียงในระดับโลก

Designer

Ronan & Erwan Bouroullec

สองพี่น้องคู่หูนักออกแบบผลิตภัณฑ์ชาวฝรั่งเศส ทั้งคู่ทำงานออกแบบให้บริษัทชั้นนำหลายแห่ง อย่าง Vitra, Cappellini, Issey Miyake, Magis, Ligne Roset, Habitat นอกจากนี้เขายังทำงานออกแบบ โครงการสถาปัตยกรรมต่างๆ มากมาย เช่น โครงการ Floating House ที่ให้กับ Le centre d'Art de Chatou

ในปี 1999 พวกเขาเปิดสตูดิโอออกแบบ ร่วมกันในปารีส โดยทำงานออกแบบตั้งแตงาน สถาปัตยกรรมขนาดใหญ่ ไปจนถึงผลิตภัณฑ์ชิ้นเล็กๆ ไม่ว่าจะเป็นเฟอร์นิเจอร์ ไปจนถึงแจกัน ภาชนะจานชาม เครื่องประดับ ไปจนถึงของตกแต่งบ้าน งานตกแต่ง ภายใน จากงานฝีมือไปจนถึงงานอุตสาหกรรม งานศิลปะอย่างงานวาดเส้น วิดีโอ และภาพถ่าย เขายังทำงานในเชิงทดลองกับ Galerie Kro เพื่อหา ความเป็นไปได้ใหม่ๆ ให้กับงานของตัวเอง

พวกเขาทำงานร่วมกันมาอย่างยาวนานกว่า 15 ปี จากความผูกพันที่ก่อตัวขึ้นจากความอดทน และความหาญกล้า ท้าทายขอบเขตใหม่ๆ ของ งานดีไซน์เหมือนๆ กันของทั้งคู่

พวกเขาได้รับรางวัลด้านการออกแบบ มากมาย ไม่ว่าจะเป็น New Designer Award ในงาน International Furniture Fair ที่นิวยอร์ก ปี 1999 รางวัล Grand Prix du Design ที่ปารีส ปี 1998 และรางวัลชนะเลิศในเทศกาลดีไซน์ Saint-Etienne

Biennale ในปี 1998 ส่วนในปี 2002 ก็คว้าตำแหน่ง Creator of the Year จากมหกรรมแสดงงานดีไซน์ Salon du Meuble มา และยังได้รับการโหวต ให้เป็นดีไซน์เนอร์แห่งปี 2003 โดยนิตยสาร Elle Decoration ของญี่ปุ่นอีกด้วย

ผลงานของพวกเขาได้รับการสะสมในคอลเล็กชันถาวรของพิพิธภัณฑ์ชั้นนำทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็น Muse National d'Art Moderne, Centre Pompidou and the Muse des Arts Decoratifs ในปารีส, Museum of Modern Art (MoMA) พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยที่นิวยอร์ก, Art Institute of Chicago, Design Museum ในลอนดอน และ พิพิธภัณฑ์ Boijmans van Beuningen ในรอตเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์

พวกเขายังแสดงผลงานในนิทรรศการต่างๆ มากมาย อย่าง นิทรรศการ Ronan and Erwan Bouroullec ใน Design Museum ที่ลอนดอน (2002), Museum of Contemporary Art ใน Los Angeles (2004), นิทรรศการ Bivouac ใน Centre Pompidou-Metz (2011), นิทรรศการ Album ใน Vitra Design Museum (2012), Museum of Contemporary Art in Chicago (2012-2013), นิทรรศการ 17 Screens ใน Tel Aviv Museum of Art (2015) เป็นต้น •

เมื่อว่างจากความเป็นฉัน
จึงเห็นความเป็นเรา: When reaching
voidness, the 'ME' turns into 'WE'

Kamin Lertchaiprasert
หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ
25 Aug 2019 - 10 Jan 2020

ตัวตนและอัตตาที่หนาแน่นอยู่ในตัวเราทุกคน ล้วนบดบังสายตาให้เราเห็นแต่สิ่งที่สำคัญและส่งผลกับตนเองเท่านั้น มาสะท้อนตัวตนจากความว่างเปล่า ผ่านธรรมชาติที่คุ้นเคยอย่างผืนน้ำ ด้วยการแสดงนิทรรศการศิลปะกลางแจ้ง 'ME' ให้คำนี้สลายไป เป็นอีกคำมีความหมายในมุมมองอย่าง 'WE' ทำลายกำแพงตัวตน ด้วยงานศิลปะอันเรียบง่ายแต่ทรงพลังนี้ไปด้วยกัน

fb.com/buddhadasaarchives

SPECTRAL SYNTHESIS II
Exposure of Tolerance:
LGBT+ in Southeast Asia

Various Artists
BACC
23 Nov 2019 - 1 Mar 2020

นิทรรศการแห่งความหลากหลายทางเพศที่พุ่งไปถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในพื้นที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กว่าสองร้อยชิ้นงานจากศิลปิน 50 ท่าน ที่จะพาผู้ชมสำรวจประเด็นความหลากหลายทางเพศในรูปแบบของผลงานศิลปะจากศิลปินหลากหลายชาติ โดยนิทรรศการนี้เป็นนิทรรศการเดินทางหมุนเวียนโดยมูลนิธิอินซันไพรด์ที่ประสบความสำเร็จในครั้งแรกอย่างได้หัวมาแล้ว คราวนี้ถึงเวลาของกรุงเทพฯ ที่จะเป็นหลักไมล์ที่สองของนิทรรศการนี้

bacc.or.th/event/2452.html

The Marriage of Sang Thong
วิวาห์พระสังข์

วิฑู ศรีวิลาศ
S.A.C. Subhashok The Arts Centre
23 Nov 2019 - 19 Jan 2020

ด้วยมุมมองต่อความรักที่ไม่ควรถูกจำกัดด้วยข้อกำหนดใดๆ ถูกรังสรรค์ออกมาเป็นประติมากรรมอ่อนช้อยด้วยวัสดุอันหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทองแดง ไม้แกะสลักและแก้วใส โดยเล่าเรื่องผ่านนิทานพื้นบ้านอย่างสังข์ทอง เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในการเรียกร้องสิทธิของคู่รักเพศเดียวกัน หลังจากออสเตรเลีย ประเทศที่คุณวิฑูอาศัยอยู่นั้น ได้รับการแต่งตั้งงานเพศเดียวกันให้ถูกกฎหมาย ความหวังที่ว่า ประเทศไทยจะผลักดันเรื่องนี้ให้ถูกต้องและมีความทัดเทียมประเทศอื่นในสักวันจะเกิดขึ้นได้จริง

sac.gallery

181° New Dimensions of
Nature Landscapes

Yoshiki Hase
River City
21 Nov 2019 - 2 Jan 2020

ธรรมชาติ ผู้สร้างและรังสรรค์ความสวยงามให้กับโลกใบนี้มานับไม่ถ้วน จะยังคงทำหน้าที่อย่างแข็งขันในนิทรรศการภาพถ่ายผลงานของช่างภาพญี่ปุ่น ที่หยิบเอาวัตถุรูปทรงหลากหลายมาวางอยู่ท่ามกลางภูมิทัศน์ที่จะเป็นเหมือนพื้นหลังที่ไม่อาจควบคุมได้ ปลดปล่อยสายลมแสงแดด คอยกำหนดความเป็นไปของวัตถุนั้น พลังสร้างสรรค์ของมนุษย์และธรรมชาติ สอดประสานออกมาเป็นภาพที่ไม่อาจลืมเลือน

iameverything.co/contents/yoshiki-hase

YESTERTODAYMORROW 05

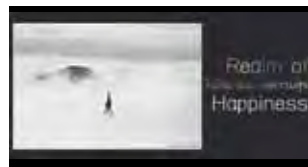

Kantapon Metheekul
RCB Galleria
21 Nov 2019 - 9 Jan 2020

จากผลงานชุด Teleport ที่สร้างชื่อเสียงให้กับ Kantapon Metheekul หรือที่คุ้นเคยกันในชื่อ Gongkan เขากลับมาอีกครั้งในการแสดงผลงานครั้งใหม่ ที่ยังคงเอกลักษณ์ความเรียบง่ายแต่แฝงไว้ซึ่ง Symbolic จากสิ่งของง่ายๆ ที่เรารู้จัก โดยครั้งนี้ นิทรรศการจะถูกแบ่งออกเป็น 3 ห้อง ได้แก่ Timeless Room, Dining Room และ Insomnia ที่ทั้งหมดนี้ จะมาบอกเล่าเรื่องราวในชีวิตของเขา ที่เรียบเรียงออกมาในรูปแบบงานศิลปะอย่างที่เขาถนัด

fb.com/gongkanstudio

ในดินแดนแห่งความสุข: บทที่ 2
(Realm of Happiness: Chapter II)

หรรษา ชัยบัณฑิตกุล
Chamchuri Art Gallery
18 Dec 2019 - 12 Jan 2020

นิทรรศการภาพถ่ายที่รวบรวมเอาผลงานที่ได้รางวัลของ 'หรรษา ชัยบัณฑิตกุล' ช่างภาพชาวไทย ผู้มีคอนเซ็ปต์ในภาพถ่ายอย่างเบี๊ยมลัน จนเป็นเหมือนเรื่องราวที่ซ่อนทับอยู่ในภาพถ่ายมากกว่าเป็นเพียงแค่คอนเซ็ปต์ธรรมดา การได้สัมผัสภาพถ่ายที่มีเรื่องราวในทุกรายละเอียด ถ่ายทอดอารมณ์ สถานการณ์ และบริบทสังคมไทยออกมาเป็นผลงานภาพถ่ายในนิทรรศการนี้ที่ไม่อยากให้พลาด

fb.com/chamchuriartgallery

The Image of the Buddha 07

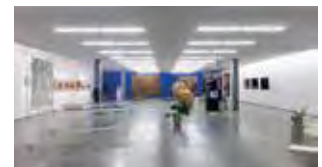

Rachata Siriyakul
Serindia Gallery
14 Nov 2019 - 12 Jan 2020

ศิลปินเลือดใหม่อย่าง รชต ศิริกุล กับผลงานภาพสีน้ำมันด้วยเทคนิคแบบดั้งเดิม ถ่ายทอดเรื่องราวพุทธประวัติในโอกาสครบรอบสิบปีของเชรินเดียแกลเลอรี โดยนำเอาเรื่องราวมาถ่ายทอดใหม่ ในมุมมองของศิลปิน เป็นเหมือนการเล่าเรื่องผ่านสายตาของเขาเอง นอกจากการสื่อความหมายที่น่าติดตาม เทคนิคเฉพาะตัวที่เป็นเอกลักษณ์และยังคงรูปแบบดั้งเดิมไว้อย่างแนบแน่น

fb.com/serindiagallery

แดนเรือน: ศิลปะสมัยใหม่ย้อน
จาก พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน 08

Various Artists
MAIAM Contemporary Art Museum
30 Mar 2019 - 30 Mar 2020

เรื่องราวสถานการณ์บ้านเมือง ที่ถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบงานศิลปะในนิทรรศการเป็นการรวบรวมเอาผลงานจากหลากหลายศิลปิน สะท้อนเรื่องราวในมุมมองการเมืองของประเทศไทย ผ่านเรื่องราวชีวิตประจำวันแสนธรรมดา แต่มุมๆ แล้วมันคือการเมืองที่ยังคงมีผู้คนลอบบอวลอยู่ตลอดสิบปีที่ผ่านมา สอดส่องและทบทวนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองของเราอย่างมีสุนทรีย์ด้วยกันในงานนี้

fb.com/MAIAMchiangmai

ほうじ茶

โฮจิฉะ

ICED HOJICHA
TEA LATTE

SENSE OF
HOJICHA

PREMIUM ROASTED JAPANESE GREEN TEA

HOJICHA TEA
TWIST CREAM

HOJICHA
TEA LATTE

เพียงแค้จิบ ก็สัมผัสได้ถึงความหอม
อันเป็นเอกลักษณ์ของชาเขียวคั่วคุณภาพเยี่ยม

TRUECOFFEE
APPLICATION

DOWNLOAD NOW

sipandsurf

truecoffee_official

truecoffee

@truecoffee

ภาพลักษณ์ของชีวิตจากใบหน้า หมายเลข 2
(Faces – Reflections of Life No. 2)

โดย สมชาย สัตำอ่อน
Most Promising Artist of the Year
การประกวดจิตรกรรมยุโรป ประจำปี 2562